

LETO X. AVGUST 1930

8

PRIJATELJ

Poštnina plačana v gotovini.

BANOVINSKA TKALNICA BOSENSKIH IN PERZIJSKIH PREPROG V SARAJEVU

Vam nudi svoje prvovrstne ročne izdelke tudi na dolgoročno odplačilo. — Pismena naročila na naslov:

Tkalnica v Sarajevu, ulica 6. novembra, št. 11, ki daje tudi vse ostale informacije.

Prodajalnice: Zagreb, Gunduličeva št. 3; Beograd, Knez Mihajlova št. 53; Dubrovnik, Placa kralja Petra.

Proti revmatizmu, išiasu, protinu, krčnim žilam, živčnim in nevralgičnim bolečinam je dobro sredstvo

»ANTIRHEUMIN«

ki je preizkušeno tako v naši državi kakor v inozemstvu in se priporoča tudi pri zastaranem revmatizmu, ker blaži, če se dalje časa uporablja, polagoma bolečine, dokler jih čisto ne odpravi.

Cena originalni steklenici Din 35.—, s poštino Din 40.—, polovični steklenici Din 18.—, s poštino Din 23.—, 3 originalne steklenice Din 100.—.

Antirheumin razpošilja proti povzetju

Mr. L. A. Mrkušić, lekarnar v Mostaru (Prim. banovina).

Dobiva se tudi v lekarnah.

Dame, ki želijo imeti moderno frizuro tudi v vlagi in vetru — brez prhljaja, uporabljajo Fixit-kremo z zlato etiketo.

Gospodje, ki želijo imeti lepo frizuro in pazijo na svojo zunanjost, uporabljajo Fixit-kremo s srebrno etiketo. —

Fixit se dobi v vsaki drogeriji, parfumeriji in lekarni.

Pri svojem brivcu zahtevajte

FIXIT-KREMO!

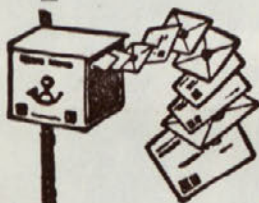
Steklenice	s 50 g	100	150 g
	po 12 din	18 din	24 din

Preprodajalci visok popust! Zahtevajte cenik!

FIXIT Co. Ltd. London-Paris

Samoprodaja za Dravsko banovino:

FIXIT Celje, poštni predal 21.

Da bo mogla ustreči vsem zahtevam svojih odjemnikov, je

KUVERTA

konfekcijska tvornica, družba z o. z.

V LJUBLJANI

modernizirala tovarniške naprave in povečala svoj obrat v na novo preurejenem poslopu

na Tyrševi cesti števil. 67

nasproti mitnice.

Številka telefona 28-07

Tramvajska postaja „Pri slepem Janezu“

Ustanovljeno leta 1917. v Švici
Najboljše opremljena tovarna pohištva.

Dolgoletna inozemska praksa.

Najboljša izdelava po najnovejših principih do najfinejšega in umetnega pohištva / Nizke cene / Delo zajamčeno, elegantno in prvovrstno.

Stalna lastna razstava pohištva 20 do 50 sob

Vstop prost vsak dan / Na ogled vlijudno vabim cenj. interese.

Lasje, ki se vedno zopet občudujejo

Kadar govore moški o lepih ženah, tedaj mislijo vedno v prvi vrsti na čar lepih las. Ako pa občudujejo žene, mislijo najprej: kako dobro so negovani ti lepi lasje!

Ako negujete Vaše lase z Elida Shampoomom ostanejo vedno bujni, mehki in sijajni, dajo se lahko in lepo česati, a kodri držijo dalj časa.

KAMILLOFLOR

Špeciální Shampoo za plavolaske, prost od alkalijske, ohrani naravni, zlati lesk plavih las ter ga zopet vrne, če se je izgubil. Daje lasem čudovit sijaj.

ELIDA SHAMPOO

BRUNETAFLO

Špeciální Shampoo za temne lase, prost od alkalijske, daje lasem čudovit lesk in povečan sijaj ter dovede temnorjavo barvo las do posebne veljave.

VREMENSKA UGANKA ZA AVGUST.

(Kraljev pohod.)
(8 točk.)

Č N J E O C V G
E R E R P A B U
H D B P U V O S S
A L L I T S E V T

DOPOLNILNICA.
(8 točk.)

mldstjzmdrstkmzstrst
nnšmslgrskzbžjst —
kdrjprsjnkjstn?

Vstavi manjkajoče samoglasnike, da dobiš citat iz prvega dejanja Župančičeve »Veronike Deseniške«.

ŠTEVILNICA.
(6 točk.)

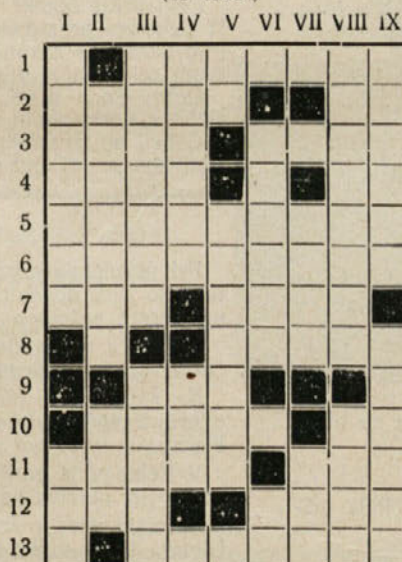
17, 25, 2, 20, 15 — 23, 6, — 21, 19 — 7
— 24, 15, 3, 2, 15, 13, 19, — 11, 19, 7, 10 —
3, 10, 23

Ključ:

3, 7, 15, 13, 15, 24, 19, 21 = duhovnik
17, 2, 10, 23 = težna mera
6, 11, 25, 20 = zločin

KRIŽANKA.

(15 točk.)

Besede pomenijo:

Vodoravno: 1. sport; 2. steber; kemična okrajšava; 3. vulkanski izmeček; moško ime; 4. novo ime za Perzijo; okrajšana vprašalna členica; 5. odlog plačila; 6. država v Afriki; 7. končnica; žensko ime; 8. knjiga iz naše založbe; 9. priprava za šivanje; 10. moško ime; zaimek; 11. jedro puške; čut; 12. svetovni jezik; namen človeka; 13. bizantinski vojskovodja.

Navpično: I. turški sultan; manj

kakor malo; II. štor; reka v Italiji; III. prebivalec evropskega mesta; indijski bogatin; IV. brazilska reka; moško ime; V. zaimek; moško ime; VI. znan izolator; romanski predlog; VII. žensko ime; zveza; VIII. moško ime; žensko ime; IX. muza; moško ime.

MAGIČEN KVADRAT.
(6 točk.)

A A A A A
A A A A C
C D E I I
M M N N R
R R R V V

Besede pomenijo: 1. igra; 2. ravnina; 3. predniki Madžarov; 4. mesec; 5. žensko ime.

SKRIVALNICA.
(9 točk.)

po ... a — p ... ec — p ... arh
— pr ... as — dr ... o — po ... tvo —
pr ... ve . ka — ... mida.

Vstavi namestu pik prave črke. Nove črke dajo pogovor.

PREMIKALNICA.
(8 točk.)

M E T O D I K A
S E M E N I Š Č E
D E L I R I J
Z A L E G A
N I Z O Z E M S K A
F I J I
S I J A J
K A R A V A N A

Besede postavi tako drugo pod drugo, da dobiš v treh zaporednih navpičnih vrstah dve ženski in eno moško ime.

Rešitve iz sedme in osme številke sprejemamo do 20. avgusta.

Bil je žrtev „nepopolne prehrane“

— Pokaži jezik, deček . .
To ni normalno, da je vedno bel.
Kaj ti je le?

— Nič več se ne zmeni
za poslastice, ki jih pri-
pravljam. Peša tako, da
me res skrbi . . .

— Našim malim soso-
dom je Ovomaltine po-
magala. Daj jo tudi
njemu.

— Veselje ga je gle-
dati! Se enkrat tako
močan je, kakor je
bil prej . . .
Vsa srečna sem

— Ah, Ovomaltine nam je stori-
la veliko uslugo.

Po 14 dneh.

. a njegova mati tega ni vedela!

OVOMALTINE

je znanstvena kombinacija najzlahtnejših redilnih sestavin, ki se nahajajo v mleku, svežih jajcih in sladu z dodatkom kakaa zaradi boljše arome. Zato bi morala biti Ovomaltine na mizi za zajtrk in kosilo v vsaki rodbini, kjer so otroci. Ovomaltine ima prijeten okus in se lahko prebavlja.

Zavoječek: mali Din 12.—, srednji Din 27.—, veliki Din 48.—.

Z A K R A T E K Č A S

Otroška modrost.

Učitelj: »Torej, Anica, s čim je grešil Adam?«
»Jedel je prepovedano sadje.«
»In kako je bil kaznovan?«
»Moral se je oženiti z Evo.«

Neroden junak.

Učitelj je pravil otrokom o rimskem junaku, ki je vsako jutro trikrat preplaval Tiberio. Učenec Lisjak se smeje.

»Zakaj se smeješ, Lisjak? Ali morda dvomiš, da to dober plavač zmore?« — »To ne, gospod učitelj,« pravi učenec, »smejem se tistemu Rimljanu, da ni preplaval reke, če je že plaval, štirikrat, da bi prišel spet na breg, kjer je imel obleko.«

Priznanje.

Rezika je prvič služila v Ljubljani in je izpolnila pri-
javo:

Ime: Terezija.
Priimek: Slana
Poklic: Kuharica.
Dan, mesec, leto rojstva: 21. 8. 1899.
Vojaško razmerje: Da.

Oče — statist.

»Mama, kaj je to statist?«
»Človek, ki samo sem in tja hodi, pa nič ne govori.«
»To bi bila služba za našega očko, kaj?«

Misli na prihodnji dan.

V lekarni. — »Dajte mi nekaj, kar pomirja bolečine.«
Lekarnar: »In kaj te boli, deček?«
»Danes nič, ampak jutri bom moral dati očetu podpi-
sati izpričevalo.«

Misli.

Mož je glava družine, žena pa vrat. Zato se mora glava obračati, kakor hoče vrat.

Ženska brez okusne obleke je kakor ptica brez perja. Neumno je zahtevati, naj se ženska ne lepote. Ženska brez lepote — svoje ali vsaj za možev denar drago kupljene — sploh ni ženska. Lepota je ženski poklic, na-
men, pamet in moč.

Prvi nakit ženske je bilo figovo pero. Blagor Adamu! Iz figovega peresa so se razvile mode in noše, ki poži-
rajo dandanes zakonskim možem tisočake in stotisočake, časih celo značaj in čast.

Dobra žena pove časih s svojim molkom več kakor slaba z neskončnim regljanjem.

Čebeli se izpremeni vse v med, kači pa vse v strup. Podobno je pri ljubečih in hudobnih ženskah.

ZANIMIVOSTI.

Pri prometnih nesrečah je 50% žrtev med pešci. Prav tako so tudi dognali, da povzročijo nad polovico promet-
nih nesreč pešci.

V Angliji prodajajo in uporabljajo nič manj kakor 916 raznih sredstev za plešavost.

Na Štefanovem otoku blizu novozelandske obale so odkrili čudno vrsto plazilcev s tremi očmi. Podobni so kuščarjem in so pol metra dolgi.

V Pekingu je poprečna zimska temperatura 4 stopinje pod ničlo, poletna pa 25 stopinj toplote.

Najvišja gora v Južni Ameriki ni Chimborasso, ampak Ulinar, ki je visok 6660 metrov. Chimborasso je visok 6247 metrov.

Eno najbogatejših mest v Mehiki je bilo nekoč mesto Cholula, ki jo je imenoval osvojevalec Cortez Churultecal. Imelo je 400 templjev in okoli 40.000 poslopij.

V kubičnem centimetru vrtnih prsti je po ugotovitvi učenjakov dvakrat toliko živih organizmov, kakor je na vsej zemlji ljudi.

Izraz »medeni tedni« so pripoznali Germani. Tam sta namreč bila poročenca prvi mesec svojega zakona sko-
raj samo medico in po njej se je tudi mesec imenoval.

Da bi se v Madridu iznebili nadležnih beračev, so za-
čeli na policiji uporabljati nenavadno sredstvo: vsakega aretirajo, kdorkoli da beraču kakšno miloščino, in ga iz-
puste šele tedaj, ko plača precej občutno globo.

Ta zob je bil še

popolnoma zdrav!

Krona in korenina — zdravi in nepoškodovani — potrujeta to, vendar se je zob kljub temu začel majati ter je nekega dne izpadel. Na zobu se je skrito tvoril zobni kamen, zajedel se je globoko med zob in zobno meso in tako je izgubila korenina svojo trdno podlago.

Sargov Kalodont je edina zobna krema v naši državi, katera vsebuje sulforicinoleat, patentirano sredstvo proti zobnemu kamnu. Z uporabo Sargovega Kalodonta se odpravi zobni kamen ter se prepreči njegova ponovna tvoritev.

★ **Pozor! Poskusite enkrat novo ustno vodo Kalodont. Koncentrirana sestavina, zelo varčna v uporabi, razkužuje in ugodno osvežuje.**

SARGOV

KALODONT

D O M A Č I I Z D E L E K

**PROTI
ZOBNEMU
KAMNU**

Razdobja v življenju

Gibanje zvezd.

Ponavljanje v prirodi poznamo po gibanju zvezd in po menjavanju dneva in noči, poletja in zime, plime in oseke.

Prenos ritma zvezd na potek človeškega življenja je že od nekdaj predmet vseh prizadevanj astrologije. Da bi spravili življenje, ritem od rojstva do smrti, v določen red, so astrologi in razni znanstveniki že pogosto poizkušali. Čeprav se nam mora zdeti tak poizkus na hitri pogled nesmiseln, saj kaže vse, da poteka življenje ljudi, živali in rastlin brez trdnih osnov in pravil, je vendar obilo dokazanih dejstev, ki dajo slutiti, da je tudi življenje urejeno po določenih pravih in razdobjih.

Nagon ponavljanja.

Najnovejši izsledki v dušeslovju so odkrili poseben nagon, ki se imenuje nagon ponavljanja.

Neko dekle je zraslo v bogati hiši. S šestnajstim letom je njen oče izgubil vse premoženje in dekle je postalo plesalka. Čez nekaj let je vzela bogatega moža, ki pa je tudi že čez nekaj let izgubil vse svoje premoženje. Po ločitvi od njega je minilo nekaj let in spet se je omožila s človekom, ki je imel na videz veliko in varno premoženje. Mož je iznenada umrl in izkazalo se je, da je bila dedščina tako neznatna, da vdova od nje niti leto dni ni mogla živeti.

Tu se je v kratkem času trikrat ponovila ista usoda. Ali lahko govorimo še o slučaju, ali pa moramo slutiti, da se je pod določenim nagonom ali vplivom izoblikovala usoda te ženske vselej na isti način.

Anekdote.

Sprava.

Princ Pierre Bonaparte in gospod de La Valette sta se sprla. Konec je bil — dvoboj. Gospod de La Valette je imel prvi strel in je zgrešil. Potem je ustrelil princ, toda svojega nasprotnika ni ranil, ker se je krogla odbila od prsi. Izkazalo se je, da je nosil de La Valette v prsnem žepu novce za pet frankov, ki mu je rešil življenje. Princ je dal tedaj svojemu nasprotniku roko in mu rekel: »Z morem, ki zna na tako pameten način naložiti denar, bi bil rad prijatelj.«

Prvo predavanje.

Slavni humorist Mark Twain je bil po svojih spisih že znan, ko o njegovih govorniških sposobnostih še ni nihče nič vedel. Nekoč so ga v nekem klubu povabili, naj predava o aktualnih literarnih vprašanjih.

Mark Twain je bil v hudi zadregi, ko je stopil na oder, saj je bil to njegov prvi govor. Tako lepo si je zamislil govor, v soju odrskih svetilk pa se mu je vse zmešalo.

In je začel z dosti obetajočim stavkom:

»Homer je mrtev, Goethe je mrtev, Shakespeare je mrtev... jaz se pa tudi ne počutim preveč dobro...«

To ali ono.

V Franciji je dolgo vladalo prepričanje, da so moški s širokimi rameni zelo strastni v ljubezni ali pa zelo hrabri.

Slavna kurtizana Ninon de Lenclos se je nekoč spoznala s princem Condéjem,

23 = moški, 28 = ženska.

Najpopolneje je izoblikoval nauk o ponavljanju zdravnik in biolog Viljem Fliess, ki je umrl pred osmimi leti. Poizkusil je dokazati, da poteka vse življenje po nekem mehanizmu, ki se nahaja v živem tvorivu človeka. Tak mehanizem imajo tudi živali in rastline, in ta mehanizem naznanja uro našega rojstva s prav tako zanesljivostjo in točnostjo kakor tudi naša smrt.

Ta nauk sloni na računih o ponavljanju razdobj. Po poizkusih se da namreč dognati, da se da neverjetno dosti razdobj — čeprav ne vselej na preveč preprost način — izraziti s številkami 23 in 28. Po Fliessu sta dve razdobji, od katerih je tista z 28 enotami ženska, s 23 enotami pa moška. Ker nastane vsako življenje iz mešanja moške in ženske substance, je treba zakone o poteku življenja preračunavati in razumevati po teh razdobjih.

Ritem rojstev.

Statistiko rojstev lahko pojasni ta zakon. Že od nekdaj je znano, da se rodi več dečkov kakor deklic. V starih Benetkah so že pri primitivnem štetju rojstev dognali, da pride na 100 ženskih novorojenčkov 105 moških. Isto razmerje je dala tudi obsežna italijanska statistika o 32 deželah v razdobju 19 let. Tudi v rastlinstvu so že odkrili isto razmerje. To mora biti torej zakon prirode.

Še večji je presežek dečkov, če primerjamo število mrtvorojenčkov. Tu pride redno na 100 ženskih 128—129 moških. Če izračunamo razmerje med številkami 128 in 105, dobimo precej natančno razmerje 28 : 23.

Matematika življenja.

Naslednji datumi o poteku bolezni pri nekem jetičnem bolniku dokazujejo isto razmerje števil: 21. junija —

huda vročina, 16. avgusta — zatekanje ščitne žleze, 19. avgusta — krvav kašelj, 8. septembra — migrena, 16. septembra — vročina, 4. oktobra — vročina, 29. oktobra — vročina, 12. decembra — krvav kašelj, 9. januarja — bolečine v vratu, 14. januarja — vročina, 27. januarja — nenaden nahod. Razdobja med posameznimi dnevi znašajo torej 56, 3, 20, 8, 18, 56, 13, 28, 5 in 13 dni. V teh desetih razdobjih pride število 28 enkrat, število 56 (2 × 28) pa dvakrat. Docela drugačno sliko pa da naslednja sestava datumov. Od 19. avgusta do 16. septembra je 28 dni, od 16. septembra do 4. oktobra 18 dni. Skupaj pa 46 ali 2 × 23 dni. Od 4. oktobra do 29. novembra je 56 dni, od 29. novembra do 12. decembra 13 dni. Skupaj pa 69 ali 3 × 23 dni. Od 12. decembra do 9. januarja je 28 dni, od 9. do 14. januarja 5 dni, od 14. do 27. januarja 13 dni. Skupaj pa 46 ali 2 × 23 dni.

In če računamo še naprej, dobimo, da je od 21. junija do 16. avgusta, od tega dne do 8. septembra in od tega dne do 14. januarja 56 + 23 + 128 = 207 ali 9 × 23 dni. Pri tej razporeditvi so torej razdobja po 28 dni redka, pogosta pa razdobja po 23 dni.

Čeprav so časih potrebni zapleteni računi, da dosežemo take sklepe, in čeprav ni vselej lahko dobiti primerov, ki bi bili tako očitni, kakor je bila, je vendar rezultat, ki smo ga dosegli, presenetljiv. Preprost človek čuti podzavestno, da mora biti njegovo življenje urejeno po določenih zakonih. Znanost poizkuša to občutje podpreti s številkami. Ali se je to s Fliessovo teorijo posrečilo, je še dvomljivo, toda teorija sama utegne biti kdaj še vogelni kamen kakšne nove vede.

ki je imel prav široka ramena. Princ jo je dolgo prosil, da bi smel priti k njej na čaj. Naposled mu je to dovolila, in princ je prišel. Bil pa je nenavadno hladen in ni kazal niti sledu strastnosti. Ko je odhajal, je Ninon de Lenclos pogledala njegova ramena in mu rekla:

»Princ, zdi se mi, da morate biti zelo hraber človek.«

Povračilo.

Španski kralj Alfonz IV. je bil znan veseljak. Ko je vladal še njegov oče, je nekoč kot naslednik prestola potoval v Rim. Sprejel ga je tudi papež v pričo vseh kardinalov in ga imenoval za titularnega egiptskega kralja.

Princ je slišal, kako vsi kardinali ploskajo, a ni vedel zakaj, ker ni razumel italijanščine. Zato je poklical k sebi tolmača in ga prosil, naj mu pove, kaj pomeni to ploskanje.

»Sire,« je dejal tolmač, »papež vas je imenoval za titularnega egiptskega kralja.«

»Aha!« je odvrnil Alfonz in se nasmešnil. »To mu pa moram nekako povrniti.« In čez nekaj časa je dejal tolmaču:

»Stopite naprej in povejte papežu, da ga proglašam za titularnega bagdadskega kalifa.«

Skladatelj in založnik.

Händlova opera »Rinaldo« je bila dolgo na repertoarju londonske opere in je prinesla založniku Walshu lepe denarje. Sam Händel pa je z njo zaslužil prav malo. Ko ga je Walsh nekega dne nagovarjal, naj še kaj napiše zanj, mu je Händel odgovoril:

»Nekaj vam bom predlagal, dragi Walsh. Mojo naslednjo opero napišite vi, jaz jo bom pa založil!«

Kakor je želel.

Rajni Rudyard Kipling je dobil od nekega zbiralca avtogramov naslednje pismo:

»Cenjeni gospod! Zbiram avtograme slavnih ljudi in plačam 10 šilingov za besedo. Prosim vas, da napišete na kos papirja svoj avtogram, in prilagam 20 šilingov. To bo za dve besedi dovolj!«

Kipling je temu gentlemanu poslal kos papirja in na njem dve besedi:

»Znesek prejel!«

Tudi resnica.

Profesor razlaga učencem politične oblike in jim hoče ponazoriti pojem »anarhizma«.

»Kako se imenujejo društva, ki jim je cilj, da bi vse podrl?«

»Prosim — kegljači — gospod profesor.«

Šolska naloga.

V drugem razredu so dobili dečki domačo nalogo: »Moj obisk pri teti.«

Najkrajšo nalogo je prinesel Lojzek:

»Tete ni bilo doma.«

Dobro!

Mihec sedi na stopnicah. Neki gospod ga vpraša: »Ali je mama doma?«

»Je,« pravi Mihec.

Gospod zvoni, trka — nihče ne odpre. »Saj si rekel, da je mama doma!«

»Je,« vztraja Mihec, »ampak mi ne stanujemo tukaj.«

V mestu gorijo luči

Nadaljevanje.

Prijatelj
1936. Leto X.
Štev. 8 - Avgust

Ni čakala odgovora. Povabila jo je, naj sede. Pristavila je za kavo. Preden je voda zavrela, je prijateljici razkazala stanovanje. Kristini, ki je bila navajena domačega siromaštva, se je zdelo lepo. Svetlo pohištvo, pisani zastori, na stenah podobice. Obleka, perilo, posoda iz svetlega porcelana.

Kristina se je glasno čudila. Pri tem je čutila, kako ji je proti volji padla kaplja grenke zavisti v dušo.

„Tudi ti boš nekoč lahko tako imela.“

Dekle je vzdihnilo.

„Kdaj neki!“

Sedeli sta v kuhinji in pili kavo.

„Kaj doma govorijo o meni?“ je med drugim vprašala Rozalka.

„Nič takega nisem slišala.“

„Lažeš!“

Kristina je pozorneje pogledala svojo prijateljico. Prej je bila preveč zamamljena, prehudo zatopljena sama vase, da bi bila opazila njeno nosečnost. Tedaj ji je bilo iznenada vse jasno. Razumela je marsikaj, kar ji je bilo prej tuje in neumljivo. Novico je sprejela z mešanimi občutki. Rahlemu, komaj opaznemu porogu se je pridružila senca plahosti.

Rozalka ji je vse brala v očeh in umaknila pogled.

„Ali hočeš še nocoj v službo?“

„Ali ni pozno?“

„Sprejmejo te, kadar prideš...“

Da, Kristina je razumela. Rozalka jo je podila od sebe. Saj je rada šla. V njeni bližini se ni mogla znebiti neke plahosti in bridkosti. Oboje ji je s čimdalje večjo težo legalo na dušo.

Stopili sta na ulico...

Kristina je dobila službo pri neki družini s številnimi otroki. Bila je plaha, skoraj ni rekla besede, zanjo je govorila Rozalka.

Nazadnje je sama ostala v kuhinji, ki je bila obenem njena spalnica.

Tista prva noč ji je za vedno ostala v spominu.

Ni takoj legla. Ugasila je luč, stopila k oknu in ga odprla. Iz četrtega nadstropja je pogledala v dno ozkega, temnega dvorišča, ki je zijalo kakor široko odprto, črno žrelo. Smrad in tema. Zgrozila se je. Tam zadaj, na ulici, so še zmeraj gorele luči. Njih svetloba je le v medlem odsevu prihajala čez strehe. Bilo je videti, kakor da vstaja izza hiš belkasta zarja. Na uho so ji prihajali zamolkli šumi. Bili so ji tuji in neznani tisto noč in še dolgo potem. Le polagoma se jih je naučila razločevati med seboj.

Legla je. Toda bila je še zmeraj vznemirjena, dolgo ni mogla zaspiti. Prisluškovala je. Od nekod je prišel smeh, ki ga je zadušila kletev in pijana popevka. Nekdo je s težkimi koraki prišel po stopnicah, slišati je bilo razbijanje na neka vrata. Kristina je trepetala. Spomnila se je pripovedi o raz-

bojnikih in tatovih. Baje se godijo v mestu čudne stvari. Na to prej nikoli ni pomislila... Potem je bilo vse tiho. Iz dna noči se je polagoma utrgala oddaljena godba. Bila je pretresljiva v nočni tihoti, tako čudno ji je vznemirjala srce.

Bilo je že pozno, ko je zaspala.

5.

Prebudila se je, preden je solnce posijalo na mestne strehe. Tedaj se je zanjo začelo novo življenje. Ni bilo takšno, kakršnega je pričakovala. Dnevi so ji bežali kakor valovi v reki. Ni se utegnila omamljati od sijaja luči, krasote izložb in lepote oblek gospodičen na izprehajališčih. Življenje, ki jo je obdajalo, je bilo kakor plaz, ki ji je zasul sanje. Ostala je le siva, štirinadstropna hiša, njeni leseni mostovži, hodniki, temne stopnice. Pa kopa otrok, ki je kričala od jutra do večera, se jokala in smejala. Celo breme tistih majhnih skrbi in opravkov, ki človeku razbijejo dan v drobce. Delo, ki ga je spočetka redkokdaj prav naredila in se ga je morala stokrat iznova učiti. Brez števila majhnih, a pekočih ponižanj, ki kakor strupena slana ležejo na dušo.

Ko je neki večer legla, se ni mogla več zadrževati, po licih so se ji ulile solze.

Ali naj se vrne domov?

Ne. Za vse na svetu — ne! Stisnila je ustnice, zatrla solze, potrpežljiva in molčala.

Poizkusila se je privaditi. Živo je prisluškovala utripom novega življenja. Od vseh strani je bilo vsako uro slišati jok, smeh ali kletev. In tako je bilo v vseh hišah, ki so stale druga poleg druge. V tisti ulici se je dogodilo v enem tednu več ko v domači vasi vse leto. A ljudje, kakor da je vse v najlepšem redu, se niso mnogo zmenili za to.

Polagoma je tudi Kristina otopela za dogodke ulice. Izpod naplavine mrkih vtisov se ji je zopet začelo prikazovati hrepenenje. Ni ga hotela izdati. Saj to, kar je videla, ne more biti pravo mesto, ne pravo življenje. Kako žive v belih, gospodskih hišah, v ulicah polnih luči? Vsako noč je od nekod prihajal smeh, ki se je zdel prenasiten od sreče. Vsak večer je pritrepetala iz daljave sladka godba, ki jo je poslušala leže na postelji. Bila je kakor sladek obet njeni duši.

Ob nedeljskih popoldnevih je bila prosta. Tiste ure, v katerih se je oddahnila, je posvetila sebi. Dvakrat je pisala domov. Zatrjevala je, da se ji dobro godi in da je srečna.

Kadar ni pisala pisma, se je odpravila in odšla na ulico.

Ceste so bile polne njenih tovarišic. Obrazov se je držalo zdravje dežele, razsipale so radosten smeh. Nekatere še ponižne, v domači noši, druge v na pol gospodskih oblekah. Nekatere so obiskali fantje; te so šle v kino, v krčmo ali na ples. Druge so stopile v cerkev, nato so se v gručah izprehajale po ulicah. Pripovedovale so si novice, ki so jih zvedele iz pisem ali od domačinov, ki so bili po opravkih prišli v mesto.

Kristini je dobro dela njih družba, iz besed in iz smeha

je vel dih vasi. Ob spominu na dom jo je kdaj pa kdaj vendarle rahlo zaskelilo v srcu.

Neko nedeljo je iznenada srečala Anko.

„Ti tu?“ se je začudila.

„Da. Že dlje časa.“

„In mati?“

„Umrta je.“

Nekaj trenutkov sta bili tiho.

Anka je ob nedeljah le redko zahajala na ulico, zato se nista prej srečali. Kristina jo je gledala, kakor da se ji ne more načuditi. Bila je vsa izpremenjena. Ne samo da je imela lase gladko počesane, bila je tudi čedno oblečena. In tako pokojne, zadovoljne so ji bile oči. Tega Kristina ni prezrla.

„Ali imaš dobro službo?“

„Zadovoljna sem. In ti?“

Kristina je samo skomizgnila z rameni. Nekaj se ji je zadržnilo v grlu, ni mogla govoriti o sebi. Vendar ji je bilo v tistem trenutku prijetno toplo v duši, da je našla znanko iz svoje vasi.

„Povej, kako je doma!“

Zgrabila jo je za pod pazduho, tako sta odšli po ulici. Anka ji ni vedela mnogo povedati. Vprašala bi jo bila rada po Cirilu — sama ni vedela zakaj — a ji beseda ni šla z jezika. Bilo jima je sladko obnavljati drobne dogodke iz mladosti in iz domačega kraja. Hodili sta po ulici, a bilo jima je, kakor da hodijo z njima skalnati bregovi, zelena loka za vasjo in tolmun s temno vodo.

Nekdo je hodil za njima. Opazili sta ga obe hkrati, se ozrli in se zasmejali.

„Kdo pa je ta svetnik?“ je vprašala Anka.

Mlad moški v sivem plašču je nosil čepico, izpod katere mu je mogočen šop črnih las silil na čelo. Roke je tiščal v žepih, v ustnem kotu mu je tičala cigareta in mu silila napošev proti nosu. Izraz obličja z vsiljivimi očmi ni vzbujal zaupanja, a hkrati je bilo na njem tudi nekaj prikupnega.

Ko je zaslišal smeh, je pospešil korake, že je bil vstric njiju. Ni se odkril, le s kazalcem se je dotaknil roba čepice.

„Gospodični sta veseli,“ je rekel.

„Kateri gospodični?“ je vprašala Anka.

Dekleti sta se iznova zasmejali.

Fant je bil za trenutek v zadregi, toda ni ju izpustil iz oči.

„Vidve,“ je rekel. „Ali vaju smem spremljati?“

„Prej bi naju bili vprašali. Zdaj naju že tako spremljate.“

„Torej je vse v redu.“

„Ne, v redu to ni, ker vam nisva dovolili.“

Kristini je bilo nerodno, da ji je rdečica zalivala obraz. Pogledovala je Anko. Da je to dekle tako drzno, ji je bilo čisto novo. Fant je hodil poleg nje, ni se je dotikal, a je vendar živo občutila njegovo bližino. Saj se bo še užalil. Zanj ji je bilo hudo.

Toda fant jima po vsem videzu nič ni zameril. Smehljal se je, po strani škilil na Kristinina lica in se ni dal odgnati. Izpregovorili so še nekaj brezpomembnih besed. Ko se je poslovil, je Kristini stisnil roko. Čutila je, da je bilo v tistem stisklaju več ko navaden pozdrav.

„Ne bi mu smela tako odgovarjati,“ je rekla Anki, ko sta bili sami.

Hrepenela je po dogodivščinah, tedaj se ji je zdelo, da je nekaj doživela. Včasih je mislila na tistega fanta, Lojzeta, ki ji je bil pokazal pot k Rozalki. Pa ga je od takrat samo še enkrat srečala. Šel je mimo nje, ne da bi jo bil opazil. Njena

duša pa je bila kakor postlana za ljubezen. Naj bi se ji bil približal kdorkoli in ji sladko zažgolet, ga je bila pripravljena sprejeti z obema rokama.

Prišla je domov, obstala na pragu hiše in se ozirala po ulici. Želela je, da bi se prikazal izza vogala fant z rešetkasto čepico in ji pomahal z roko.

Ni ga bilo. Kako je le mogla kaj takega pričakovati!

Zaradi tega ni bila žalostna. Tako nedeljsko veselo ji je bilo pri srcu! Zapela je in naglo stekla po stopnicah. Na temnem hodniku je zadela ob neko žensko in se smehljala.

„O, vi ste, Nina?“

Zaradi občutkov, ki so jo razganjali, bi jo bila najrajši objela.

Nina je bila starka, ki je stanovala v podstrešnici. Poznali sta se že, a sta le tuptam izpregovorili kako besedo. Kristina je večkrat čutila, kako jo ta ženska išče s svojimi globokimi, sivimi očmi.

„Glej jo! Kmalu bi me bila podrla.“

„Ali sem vas udarila?“

„Ne, ne. Kam se ti pa tako mudi? Saj tvojih še ni doma.“

„Res ne? Potem pa moram še enkrat na cesto.“

Dekle je kar plamenelo od notranjega ognja.

„Zakaj pa na cesto? Stopi k meni!“

„V nadlego vam bom.“

„Norica! Meni ni nihče v nadlego. Vsakogar rada sprejemem. Le ti se me nekam izogiblješ.“

Kristina je bila zavzeta, rdečica ji je zalila obraz.

„Saj ni res, da bi se vas izogibala.“

Res, ni se je izogibala. Toda bila ji je tuja. Hodila je mimo nje kakor mimo tisočerihi ljudi v mestu.

Zdaj je odšla z njo. Nizka soba, v katero sta stopili, je bila starki spalnica in kuhinja obenem. Solidno, starinsko pohištvo, ki se mu je poznalo, da je nekoč stalo v sobah premožne družine. Stanovnje je bilo čisto, vsak predmet je stal na svojem mestu.

Sedli sta.

Ali bo Kristina popila kozarček žganja? Ne, hvala!

Naj sta si dve ženski še tako tuji, si imata zmeraj veliko povedati. Nina je bila nekaj služkinja. Vse življenje do zadnjih let je stregla tujim ljudem. Pogovor je nanesel na Kristinine tovarišice. Nina je strastno zabavljala na novi rod deklet, ki jim gredo po glavi le gosposke obleke, kino in ples. Danes ta dan se dekleta lovijo iz službe v službo, nikjer nimajo obstanka. Ona, Nina, je ostala štirideset let pri isti družini. Štirideset let! Zapustili so ji nekaj denarja in pohištvo, ki ga vidi.

Kristina jo je poslušala le na pol, njene misli so bile drugje. Zakaj ji Nina vse to pripoveduje? Čemu svojo zagrenjenost prav danes in pred njo izliva v besede?

Zazrla se je v fotografijo mladega fanta, ki je visela na steni.

„Zakaj se pa niste omožili?“

Starka je za trenutek pomolčala. Oči so se ji uprle v steno. Kazalo je, da se je pomudila pri nekem daljnem spominu.

„Nihče te ne bo pobral kar na cesti in te na rokah odnesel pred oltar,“ je rekla malce trdo. „O sebi ti bom pripovedovala kdaj drugič...“

In nato so bile njene oči zopet mehke.

Kristina se je zdrznila. Starkine besede so bile kakor rahla senca, ki ji je legla na dušo. Skoraj huda je bila nanjo.

Kristino so od dne, ko se je bila srečala z Anko, še huje ko kdaj prej mučila upanja in hrepenenja. Fanta s čepico ni mogla pregnati iz svojih misli. In vendar je tako nejasen stal pred njo. Saj bi ga niti ne spoznala, ako bi ga srečala. Naslednjo nedeljo ga je zaman iskala po vseh ulicah. Morda je šel mimo nje in se ni zmenil zanjo. Trpela je in mu zamerila. Teden, ki je sledil tej nedelji, je bil strašno dolg. Da bi le tako mučen ne bil!

Potem ga je našla. Odšla je bila z doma z občutkom gotovosti, da bo stal na vogalu ulice. In res — tam je stal. Vedel se je, kakor da sta zaradi slučaja trčila drug ob drugega. Pa je razumela, da jo je čakal.

Noga ji je zastala in srce. Kazalo je, da za trenutek razmišlja, ali naj se vrne. O tem ni bilo niti govora. Za nič na svetu bi se ne mogla vrniti. Vso kri ji je pognalo v obraz.

Podala sta si roke.

„Zakaj ste tako zardeli?“

„Saj ni res,“ se ji je zatresel glas.

Pa je čutila, kako ji kri razbija v sencih.

„Tikajva se,“ ji je predlagal.

Kristina mu ni ugovarjala. Saj ga je komaj razumela, kaj hoče. In sta se tikala.

Hodila sta tesno drug ob drugem. Kam? Tega nista vedela. In se temu tudi nista čudila, kakor da že od nekdanj hodita isto pot. Kristina je bila kakor pijana, ni si upala dvigniti pogleda, neprestano si je ogledovala konice čevljev. Vsa je gorela. Tudi fant ni našel mnogo besed, govorile so mu le drzne oči. In smeh, ki mu je širil ozka lica.

„Kam pa greva?“ se je slednjič ustavil ob neki krčmi. „Ali ne bi vstopila?“

„Saj nisem nič žejna.“

„Ali ne bi plesala?“

„O, ne! Danes že ne.“

Prav za prav si je želela plesati. Godba, ki je odemavala skozi okna, ji je blodila kri. Rada bi se bila razdivjala do omame. Zdelo se ji je, da bi edino to ustrezalo občutkom, ki so jo razganjali. Pogledala je po sebi, sramovala se je. Še zmeraj je bila oblečena v tisto obleko, ki jo je bila prinesla od doma. Fant je bil malone gosposki. Ali naj mu mar dela sramoto?

„Jaz bi rad plesal,“ je rekel.

„Ne, nikar! Drugič. Saj vidiš, kakšna sem.“

Njene oči so ga preprosile.

Krenila sta iz mesta. Dekle si je oddahnilo. Prej se je balo, da bo vsak trenutek srečalo katero izmed znank. Zdaj sta bila skoraj sama. Hodila sta po dolgi cesti, ki so jo obrobila drevesa. Poletje se je že nagibalo na jesen, vendar je bila vsa pokrajina obžarjena od solnca. Kakor da je zlata, se jima je blestela pred očmi.

Govorila sta vsakdanjosti. Tisoč brezpomembnih besed, ki dobijo v takih trenutkih globok pomen; Kristini so kakor rožni lističi nalegale na srce. Nato sta obmolnila. Nista se še upala izpregovoriti o ljubezni. Dekletu je bilo, kakor da s slednjim korakom stopa iz svojega meglenega hrepenenja nekam na trdna tla.

Povedala sta si imeni.

„Primož?“

„Da.“

Za gostim grmovjem ob stranski poti, ki je vodila v polje, se je Kristina iznenada zavedela, da fant stoji pred njo in ji drži roke na ramenih. Oči so mu bile polne ognja.

Kaj ji je govoril? Ali ni rekel nekaj o njeni lepoti?

„Zakaj se norčuješ?“ ga je zavrnila.

Bila je huda nanj, obenem ji je bilo sladko v duši. Hotela se mu je iztrgati, a jo je trdo držal za ramena.

„Ne, kar tako mi pa ne boš ušla.“

Molk. Gledala je v tla.

„Poglej me!“

Pogledala ga je, morala ga je pogledati, in se je zasmejala. Zaman se je trudila, da bi bila vsaj malo resna. Le naj govori, le naj mu tečejo besede kakor voda po žlebu. Laskanje ji je dobro delo, četudi se je rahlo bala, da se za njim skriva laž. Ne bi imela moči, da bi mu ga prepovedala. Le sramovala se je. Prebujalo ji je drhtavico. Takih besed ni bila vajena.

Privil jo je k sebi.

„Moj Bog, kaj pa delaš!“ se mu je poizkušala izviti. „Jaz moram domov...“

„Moraš... moraš...“ se ji je smejal in je ni izpustil.

Poljubil jo je. Za trenutek se mu je vdala. Nato se mu je s silo iztrgala iz rok.

„Huda sem nate!“

„Huda?“ jo je lovil z očmi in rokami. „Prav zares?“ se je prikupno norčeval.

„Nikoli več te nočem videti.“

Ne, saj ni bila zares huda. Bila je le razburjena. Pa tega ni marala pokazati. Stekla je po stezi in ga počakala na cesti.

Z naglimi koraki sta se vračala domov. Primož jo je ves čas pogledoval. Ali je res huda? Tih nasmeh zadovoljstva mu ves čas ni izginil z obraza. Kristina se je venomer obračala v stran, kakor da skriva rdečico na licih in ogenj v očeh. Ni je smel spremiti prav do hiše. Ustavila sta se na vogalu ulice.

„Kdaj se zopet vidiva?“ jo je vprašal. „Prihodnjo nedeljo?“

„Ne pridem.“

„Čakal te bom.“

„Zaradi mene.“

In vendar mu je vroče stisnila roko. Ko je stala na pragu hiše, se je še enkrat ozrla. Pomahal ji je v pozdrav.

Odslej je bila Kristina vsa raztresena med tedenskim delom. Njene misli so bile drugje. Podoživljala je dogodke prejšnje nedelje, z drhtečo dušo je pričakovala naslednje. Kakor hitro je bila prosta, je po najbližji poti hitela na sestanek. Tovarišice se je izogibala. Anko se je bala srečati. Na dom je čisto pozabila; zadnje materino pismo je brez odgovora obležalo v njenem kovčegu. Živela je le sebi, svojim sanjam in občutkom.

Tiha bridkost in razočaranje, ki sta ji grenko kanili v dušo, ko je bila spoznala mestno življenje s senčne, predvsem s senčne strani, sta se umaknili omami. Torej se ni varala, ko se ni hotela do konca odpovedati svojim sanjam? Saj bi bilo nemogoče, celo krivično bi bilo, ako bi njeno vroče hrepenenje ne bilo našlo vsaj malo utehe.

Slednji sestanek ji je odkrival novih užtkov in ji razgrinjal novih čarov ljubezni. Izprehodi med njivami, sladke besede, ki niso povedale nič, a so ji bile vendar vse, poljubi, pod katerimi je vsa drhtela. Stotere malenkosti, s katerimi je mogoče izraziti ljubezen, ki so se ponavljale nedeljo za nedeljo, bi ji morale postati že vsakdanje, a so ji vendar vsakokrat iznova segle globoko v dušo. Drhtela je vsakokrat, ko je stajala pred fantom in ga gledala v oči,

Ali jo ljubi?

Tega se takrat ni vpraševala. Seveda jo ljubi, saj ni mogoče drugače. Čutila se je tako bogato, da bi ne bila menjala z nikomer na svetu. Življenje je gledala skozi rožnate naočnike. Ni opazila rahle nestrpnosti, s katero jo je fant vedno iznova spremljal na izprehode. In niti nejevolje, ko je zavrnila njegovo roko, kadar se je predrzno dotaknila njenega telesa. Bila je slepa za vse.

Ali se ga je bala? Ne. Tudi se ni plašila podmolčnih želja, ki so se ji porajale. Le sramovala se jih je do bolečine.

Kadar jo je vabil v krčmo in na ples, se je vedno iznova izgovarjala z obleko.

Vsakokrat se mu je pomračilo čelo.

„Samo čas izgubljava,“ je vrgel nekoč.

Bila je preveč zmedena, da bi bila doumela pomen tistih besed. Čimdalje huje se je bala le enega, da bi ga ne užalila in odbila. Kadar se mu je obraz nabral v gube in je izgubil besedo, ji je postalo čudno grenko ob srcu.

„Prihodnjič,“ mu je nekoč obljubila, „ko bom imela nove čevlje in novo obleko.“

Obraz se mu je izgledil, na usta mu je legel nasmeh.

„In jaz ti prinesem dar,“ je rekel.

„Res?“

Bila je vsa vesela. Tega ni pričakovala.

Nikoli ni niti za trenutek podvomila v iskrenost njegovega čuvstva, tedaj še najmanj. Prav tako kakor ni dvomila o sebi in tudi ni mislila, da bi mogla kdaj podvomiti. Toda prav tiste dni, ko se je pripravljala kakor za ženitovanje, se je nekaj zgodilo in ji kakor senca leglo na srce.

Prejela je bilo pismo, katerega vsebina ji je rahlo zbledela dušo. Saj tega ni bila ona kriva, vendar si je očitala in se sramovala. Kadarkoli je pomislila na to, ji je bilo malce grenko.

Pisal ji je Lojze, fant, ki ji je bil prvi dan pokazal pot do Rozalke. Bila ga je že skoraj pozabila, a zdaj ji je, kakor da je zrasel iz tal, iznenada stopil na pot. Najbrže je že dolgo hodil za njo, le da ona tega ni opazila. Zadnje čase ni več stopila iz hiše, da bi ga ne bila srečala. Če mu je pogledala v oči, mu je v zenicah brala, kaj nosi v srcu. Ni mu odgovarjala ne s pogledom ne drugače, nalašč se je izmikala vsaki priložnosti, da bi jo nagovoril. Fant ni bil drzen, ni je lovil po ulicah in se ji vsiljeval, le zdaleč se ji je približeval z isto vztrajnostjo kakor prej. To početje se je Kristini zdelo izprva smešno, nato ji je laskalo, slednjič ji je z rahlim nemirom leglo na srce.

Kje pa je bil prej?

(Nadaljevanje prihodnjič.)

PRVINA STOP

A. MAUROIS:

Joseph D. Wilmingtona iz Newarka (New-Yersey), ki je obogatel z več milijoni dolarjev pri prodaji nepremičnin, je njegova žena Mrs. Wilmington, ko je bilo njuni hčerki osemnajst let, opozorila, da je neogibno potrebno odvesti Margaret v New-York in jo spraviti v družbo. Ta misel ni ugajala

Josephu D. Wilmingtonu, ki se je za ta del boječe izrazil, in Margareti, ki ni rekla ničesar.

Mrs. Wilmington je tudi sama pripuščala težave tega načrta, češ da je najvažnejša ta, ker Wilmingtonovi v New-Yorku nikogar ne poznajo. Neka skupna prijateljica ju je seznanila z Mrs. Mortimer Leeds, damo iz dobre rodbine, toda brez sredstev, ki je bila pripravljena, da za provizijo desetih odstotkov od stroškov pripravi vse potrebno, da stopijo Wilmingtonovi v newyorško družbo.

Ona jima je tudi povedala, da njun primer ni edin ter da ga ameriški duh za organizacijo ni zanemaril. V New-Yorku, jima je razodela, je bila neka Miss Riley, ki je ob vsakem letnem času sestavljala sezname deklet, želečih priti v družbo, in vanje se je dalo lahko vpisati dve sto deklet proti temu, da je vsaka plačala pet sto dolarjev. Miss Riley je vodila tudi sezname mladih mož, kateri so bili vpisani zastoni, samo če so bili dobri plesalci in dobro vzgojeni. Ko boste

plačali pet sto dolarjev, vam bosta priobčeni obe listi, in vsak član z liste, tako je bilo dogovorjeno, je lahko povabil tudi druge naročnike, katere ni da bi moral poznati.

Wilmingtonovi so se torej kar v trenutku izpremenili iz tujcev v stare New-Yorčane z na stotine prijatelji. Miss Riley, tudi ona je vzela kot predujem deset odstotkov od natiska vabil, najema dvoran, honorarjev za orkester, od računov za cvetličarne in za drobno pecivo, kar je zneslo kot provizija, ki so jo plačali Wilmingtonovi, skupaj dvajset odstotkov. Če upoštevamo, da je njih prvi ples stal štirinajst tisoč dolarjev, potem ta pripomba ni postranska.

Mrs. Mortimer Leeds je hitro presodila troje bitij, ki se jih je lotila vzgajati. Pameten je bil edino oče. Joseph D. je bil osoren, toda ne brez smisla za humor, in moral je biti še dokaj slasten v svoji pravi okolici. Mrs. Wilmington je bila surova in neumna, dekle pa boječe, redkobesedno in čutno.

Mrs. Mortimer Leeds je dala za Wilmingtonove vzeti v podnajem ložo v Metropolitano in jim ukazala, naj prihajajo tja trikrat na teden. Ta loža je postala za družino Wilmingtonovo, ki ni ljubila niti Wagnerja niti Verdija, prava mora. Joseph D. Wilmington je začel s poskusi, da bi notri dremal, toda Mrs. Mortimer Leeds mu je bila to prepovedala. Sicer pa, če je bila Opera muka za soproga, so ga krojači maščevali nad ženo. Kupovati za pet sto dolarjev oblek ni težko,

toda pomerjati jih, je hudo za človeka, ki ga bolijo nabrekli žile. Enako hudo je prisostvovati plesu staremu, ki so hodili spat ob desetih zvečer. Toda Wilmingtonovi so sprejemali vse, saj jim je Mrs. Mortimer Leeds vendar obljubila, da bo konec sezi je njuna hčerka zaročena z mladencem, čigar predniki so prišli s parnikom »Mayflower«.

Margaret Wilmington se je po plesih, ki so jih prirejali podpisniki Miss Rileyeve, silno dolgočasila, dokler ni srečala tamkaj nekega slušatelja medicine, komunista in agnostika, čigar sila besed in drzne kretnje so jo zabavale. Že tri tedne je preživljala z njim vsak večer v nekem speak-easyju na Dvainpetdeseti aveniji, krepko pila, pravila, da se ji bo povračalo, in se čudila petletnemu načrtu, ki ga je imenovala »pjetletka«.

Ko je minil kakšen mesec teh iger, je Josephu D. Wilmingtonu sporočila, da se bo omožila z Davidom M. Bradskym, čigar starši so bili prišli iz Rusije okoli leta tisočdevetstotri-najstega z neko ladjo, ki se ni imenovala »Mayflower«. Mrs. Wilmington je bila vsa iz sebe. Joseph D. Wilmington pa, ki ni pojmoval življenja pregloboko in se je pri svojih poslih navadil sprejemati tudi nevšečnosti, je dejal, da Bradsky ni slab fant, in pripomnil, da bi lahko našel v Newarku (New-Yersey) zeta enake družabne vrednosti, ne da bi izdal sto pet deset tisoč dolarjev.

(Avtoriziran prevod iz francoščine.)

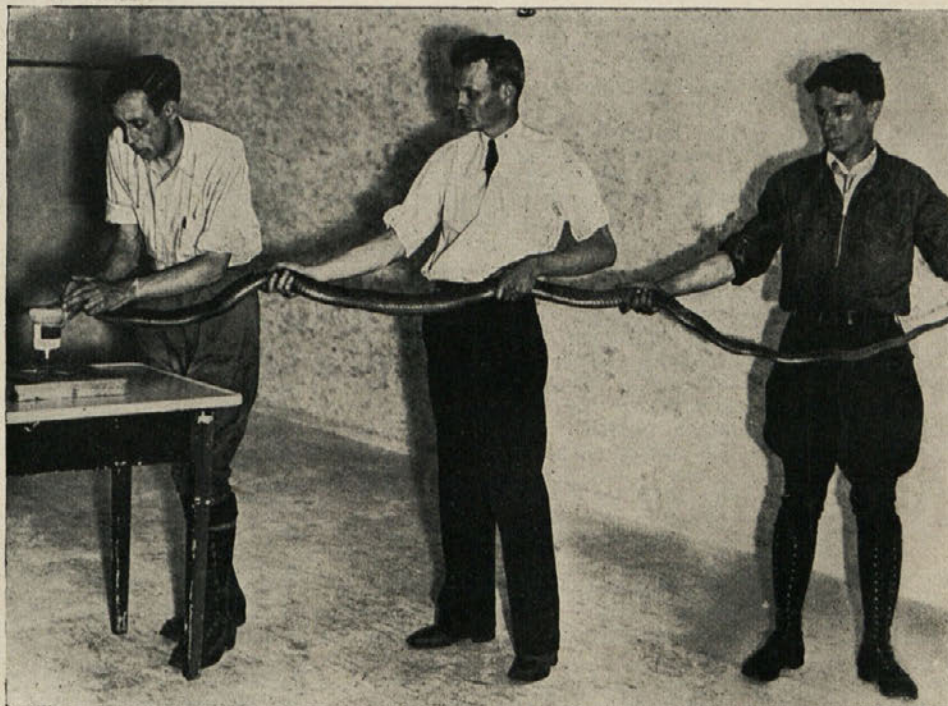
TRUPENE KAČE —

BLAGOSLOV ČLOVEŠTVA

Še nedavno so šteli kačji strup med šibe božje, kajti skoraj vselej je učinkoval smrtno. Zlasti pri nekaterih tropskih kačah je bil strup tako močan, da je človek skoraj v trenutku umrl. Protistrupov ljudje niso poznali.

Moderna medicina pa je iznašla precej učinkovitih sredstev proti vsem vrstam kačjega strupa. Vse strupe je natančno preiskala in ugotovila, da so v neznatnih količinah celo izborna zdravila. Zlasti kobrin strup se je izkazal kot sredstvo za zdravljenje raka. Že najmanjša količina učinkuje naravnost čudežno.

Strupene kače loviti je seveda zelo težavno, saj žive po večini v neobljudenih krajih. Zato so že pred leti prišli na misel, da bi napravili posebne kačje farme, kjer bi kače vzgajali in pazili nanje ter jim jemali strup, kadar bi bilo potrebno. Takih farm je zlasti veliko v Južni in Srednji Ameriki. Na posameznih farmah vzrejajo časih po več sto kač in po-

sel je baje zelo donosen, ker se strup drago prodaja. Vedeti je namreč treba, da zadostuje na primer količina strupa, ki ga dobe enkrat iz kobrinih strupenih zob, za tisoč pet sto injekcij proti raku.

Vendar pa je vzrejanje kač zelo nevarno delo. Ljudje, ki imajo z njimi opravka, morajo biti silo oprezní, ker lahko najmanjša neprevidnost povzroči njih smrt. Kolikokrat se ka-

ča, ki na videz spi, iznenada dvigne, ko se je hoče človek dotakniti, in se z bliskovo naglico požene proti njemu. V takem primeru odloča stotinka sekunde. Pazniki kač morajo biti oblečeni v usnjeno obleko in morajo imeti tudi škornje ali pa visoke dokolenske čevlje. Res so zelo dobro plačani, zato pa morajo staviti vsak dan svoje življenje nešteto krat na kocko.

NOVA RAZDELITEV KOLONIJ

Vprašanje pomanjkanja surovin.

besinska tragedija je že toliko kakor za nami. Zdaj se samo še na razne zapletene načine prerekajo velesile, kako si bodo razdelile to državo, ki je edina v Afriki tisočletja ohranila svojo svobodo in neodvisnost, da jo je zdaj izgubila.

Naj že zavzemamo kakršnokoli politično mnenje, vendar moramo ugo-

toviti, da je postalo zelo aktualno vprašanje nove razdelitve kolonij. V začetku letošnjega leta so v Londonu prvič v spodnji zbornici jasno povedali, da bo to potrebno. Čeprav je angleška vlada takoj zadržala, da ne bo Anglija dala niti pedi svoje zemlje komu drugemu, je vendar prav verjetno, da se bo moralo to prei ali slej zgoditi, ker imajo nekatere države preveč surovin, druge pa premalo, ali pa so te nepravilno razdeljene. Najprej se bodo seveda na novo razdelile pokrajine, ki jih imajo nekatere države pod mandatom.

Poglejmo malo, v kakšnem razmerju so razdeljene najvažnejše surovine.

Žita prideluje Anglija 24%, Rusija 22%, Združene države 10%, Francija in kolonije 11%, Argentina 6%, Nemčija do- bre 3%, ostale države pa 24%.

Bombaža prideluje Amerika polovico, Velika Britanija 24%, Rusija 7%, ostale države pa 19%.

Kavčuga ima Velika Britanija 58%, Nizozemska s kolonijami 37%, ostale države pa komaj 7%.

Črnega premoga imajo Združene države 34%, Velika Britanija 25%, Nemčija 22%, Rusija 8%, Francija s kolonijami 5% in vse ostale države 6%.

Rjavega premoga ima Nemčija 80%, Poljska 7%, vse druge države pa komaj 13%.

Petroleja imajo Združene države 60%, Venezuela 13%, Rusija 11%, Perzija 7%, Rumunija 6%.

Železne rude ima Francija s kolonijami 29%, Združene države 22%, Rusija 19%, Velika Britanija 10%, Nemčija 5%, Češka 4%, vse ostale pa komaj 11%.

Bakra ima Anglija 30%, Čile 21%, Združene države 14%, Belgija s koloni-

jami 7%, Japonska 5%, Rusija 5%, ostale države pa 18%.

Kositra imajo v Angliji 43%, v Boliviji 19%, v Nizozemski in koloniji 16%, v Rusiji 15%, v ostalih državah pa 7%.

Po tej statistiki vidimo, da je le del bogastva surovin v kolonijalni posesti. Sovjetska Rusija, ki ima ponekod velike odstotke surovin, ni kolonijalna velesila. Svoje surovine ima skoraj vse na lastnih tleh, in zato ni mogoče misliti, da bo Rusija odstopila svoje petrolejske vrelce pri Bakuju ali svoja rudninska ležišča na Uralu komu drugemu. Isto velja tudi za Združene države, ki imajo večino surovin na domačih tleh. Ostanjejo torej samo še države, ki so si nakopičile ogromne kolonije in črpajo iz njih svojo svetovno gospodarsko moč. To sta zlasti Anglija in Francija. Anglija ima ogromna zemljišča po vsem svetu, prav tako pa tudi Francija, in druge države morajo surovine kupovati od njih. Pomanjkanje kolonij čutita najbolj Nemčija in Italija. Italija si je s pridobitvijo Abesinije priborila obilo surovin in jih bo nedvomno začela kmalu izrabljati, toda v primeru z Anglijo in Francijo ima ven-

dar samo malenkosten grižljaj. Druge italijanske kolonije so skoraj nerodovitne.

V vprašanju surovin ne smemo prezreti še dveh industrijskih držav. Najprej Japonska, ki si je pred leti osvojila ogromni teritorij Mandžurije. Ta država je bila že od nekdaj vsem Japoncem raj, ki jim bo prinesel blaginjo. Tja so nameravali preseliti del svojega prebivalstva in tam so mislili črpati surovine. Toda izkušnje so pokazale Mandžurijo v drugačni luči. Po večini je njeno podnebje prerezko za Japonce, ki so po svoji konstituciji slabotni. Tudi črpanje surovin se ne bo moglo tako kmalu začeti, ker je Mandžurija še zmerom zelo zapuščena, brez zadostne železniške mreže, pa tudi surovin najbrž nima toliko, kakor so strokovnjaki prvotno izračunali. Zato je začela Japonska siliti še globlje na Kitajsko in misli tam dobiti to, česar ji Mandžurija ni dala, namreč surovin in pokrajin, kjer bo lahko oddala presežek svojega prebivalstva.

Najpomembnejši faktor, ki se bo prav kmalu oglasil v kolonijalnem vprašanju, je pa nedvomno Nemčija. V začetku sve-

Kaljenje vode.

tovne vojne je izgubila velikanske kolonije, ki so si jih razdelile velesile. Dokler je bila Nemčija pri tleh, ni mogla zahtevati vrnitve teh ozemelj, ker bi svojim zahtevam ne bila mogla dati dovolj trdnega poudarka z oboroženo močjo. Položaj se je pa zadnja leta bistveno izpremenil. Dandanes je Nemčija skoraj do zob oborožena. V Evropi je izsillila že marsikaj, o čemer bi pred nekaj leti niti sanjati ne bila smela. Najbrže se ne moremo dosti, če rečemo, da ni več daleč čas, ko bo Nemčija tako odločno zahtevala vrnitev svojih kolonij ali pa druga ozemlja, ki bodo vredna izrabljanja, da bo to tudi dobila.

Vprašanje je, katere kolonije bo dobila in kdo jih bo dal. Anglija, Francija in Ita-

Mondenka letoviškega bara.

lija, pa tudi Japonska so dovolj močne, da bodo svoje kolonije branile. Morda bi ji dale nekatere manjše, ki se jim ne splačajo zaradi prevelike oddaljenosti ali pa zaradi premajhnega prirodnega bogastva, toda Nemčija s tem najbrže ne bo zadovoljna. Žrtve njenih zahtev bodo nazadnje najbrže druge kolonijalne države, ki niso dovolj močne, da bi lahko svoje posestvo onstran morja branile. To so zlasti Portugalska, Belgija, Španija in Nizozemska. Portugalska ima v Afriki ogromno kolonijo Angolo, ki je zelo bogata, pa malo izkoriščana, ker manjka Portugalski denarja, da bi izrabila prirodna bogastva tega ozemlja. Prav o Angoli se že dalje časa skrivaj šepeta v mednarodni politiki, da bo postala plen Nemčije. Kdaj in ka-

Havajski lovec.

ko se bo to zgodilo, je seveda vprašanje časa. Tudi Belgija ima v Afriki veliko posest, svoj Kongo. Ta je še nekoliko bolj varen, ker ima Belgija dobro zaveznico v Franciji. Drugače je pa z nizozemskimi kolonijami, ki jih najbrže nihče ne bo preveč branil, zlasti pokrajine v Zapadni Indiji. Po teh bosta najbrže segli delno Japonska, delno pa Nemčija.

Kakor vidimo, je torej kolonijalno vprašanje zelo zapleteno in so pogledi v bodočnost prav nejasni. Vsaka velika država se izkuša gospodarsko osamosvojiti in si pridobiti ozemlja, kjer je dovolj surovin, ki jih potrebuje. Ker bo to na miren način skoraj nemogoče doseči, je vprašanje, kaj nam bodo bodoča desetletja prinesla.

V živalskem vrtu si lahko upate kaj takšnega, toda kako bi bilo ob Nilu?...

*Siguren
cili.*

ALFONSO MASERAS:

Karamurú

o se je baje dogodilo, preden je bil ustanovljen San Salvador v zalivu Vseh svetnikov. Neka ladja iz starega sveta se je razbila nedaleč od obale. Skoraj vsa posadka je potonila. Eden izmed redkih konkvistadorjev, ki so se rešili, Portugalec Diego Alvarez, je v majhnem čolnu dosegel

kopno zemljo in samo še nekaj tovarišev z njim.

Brodolomce so takoj obkolili domačini, ki so jim očito kazali svoje sovraštvo. S kopji in kiji, z rokami in vpitjem so sprejeli prišlece. Ti se pa niso ustrašili. Diego Alvarez, ki se kakor njegovi tovariši ni ločil od muškete, jo je, ne da bi se kaj pomišljal, sprožil. Strel je divjake preplašil in zmedel. Ali so ti tujci ljudje kakor oni ali so morda bogovi ognja? Za strahom je prišlo spoštovanje. In v hipu je postal Portugalec vladar po volji domačinov. Ti se niso mogli načuditi skrivnostni moči njegove puške. Po učinku orožja so imenovali njegovega gospodarja Karamurú, z indijanskim imenom

električno jeguljo, ribo, katere kar mr-goli v tropskih rekah in morjih. Ta riba je obdarjena z organizmom, ki z električnimi udarci omamlja druge živali. Podobno je Karamurú omamil domačine in se naselil v njih deželi.

Zamislite si, kako ponosno je hodil po gorah in dolinah s svojo viteško postavo, kakor portugalski plemenitaš, kako so se mu lepo podajali dolgi lasje pod širokim klobukom, naviti brki in nabrani plašč. Nekateri njegovih tovarišev so se porazgubili, drugi so pomrli za mrzlico in za napori. Edini Karamurú je premagal ljudi in podnebje. Domačine je pridobil najprej z mušketo, potem s premetenostjo, pa tudi z vljudnostjo. Ne-

kateri Indijanci so ga oglasili za svojo-
ga poglavarja. Poglavar nekega rodu
mu je dal celo svojo hčer, prelepo Pa-
raguassújo, za ženo.

Vsi rodovi te dežele so prišli na svat-
bo. S kopji in ščiti, z resami, ogrlicami
in s pisanimi zapestnicami, s pobarva-
nimi obrazi in z visokim perjanicami so
izročali moški vdano svoja darila zaro-
čencema. Z njimi so prišle tudi njih že-
ne z otroki na plečih, naličene ter sijaj-
no in bogato nališpane s sadeži in per-
jem. Moške so veleli svojim ženam po-
klekniti pred poglavarjem, kateremu so
sami ponujali svoje otroke, da bi jih
žrtvoval v božjo čast. Toda na dan svo-
je svatbe poglavar ni sprejemal krvavih
darov. K nogam so mu pokladali sade-
že, kovine, mazila in blagodišeče rast-
line.

Karamurú je prišel v sprevedu vriska-
joče vesele množice do kočice starega po-
glavarja in je udaril z mušketo trikrat
ob prag. Prikazal se je starec s slav-
nostnim in spoštljivim obličjem. Položil
mu je okoli vratu pisano koščeno ogrlico
in ga pozval, naj gre skozi kočico in naj
prevzame svojo lastnino. Portugalcu je
šlo na smeh, ko je pomislil, kaj bi rekla
dekleta v domovini, ko bi ga videla v
tem položaju.

Medtem ko se je to godilo, so žene
starega poglavarja jokale okoli neveste,
ki je ni bilo na izpregled. Karamurú se
je pa spet vrnil k tistu in ustrelil iz pu-
ške, da bi proslavil obred. Veseli krik
domačinov se je razlegal, in žene, ki so
zaljžale in ličile Paraguassújo, so odšle.
Nevesta je ostala sama v koči. Starec
je prijel Portugalca za roko in ga pe-
ljal v kočico. S tem je bila poroka kon-
čana. In medtem ko je bil revni konkv-
stador sprejet od knežje neveste kakor
vladar in gospodar, so se rodovi zaba-
vali pri jedi, plesu in petju na veseli
gostiji, ki se je končala, ko se je solnce
nagnilo za modre gore.

Princesa Paraguassú je nudila pusto-
lovcu zvrhano mero razkošja. Sladko
ljubkujoč je prihranila zanj vso svojo
ljubezen, vse svoje spoštovanje. In on
je bil ponosen na to, da jo ima. Para-
guassú je bila namreč zares lepa kakor
prava princesa. Vedeževalci, ki so už-
ivali pri Indijancih ugled svečnikov, so
poveljevali njene čare kakor božje da-
rove in so primerjali njen obraz s soln-
cem, njene lase z gozdom in njene oči z
nočjo. Njeno telo je bilo stekano iz než-
nih in dišečih jezerskih cvetov, njene
roke so bile kakor trup kače, ki se hoče
oviti okoli grla, njene noge kakor bam-
bus.

Karamurú je zavláčeval idilo, dokler
je le mogel. Nazadnje pa so ga Indi-
janci, ki so si želeli njegovega vodstva,
prisilili k vojnim podjetjem. Sicer je pa
Portugalec tudi sam čutil, da ni rojen
za to, da bi ostal pod palmami v rahlem
vetriču in poslušal ljubezenske vzdih-
e domorodne princeze. Kot ljubimec je bil
lahko zadovoljen, nikakor pa ne kot vo-
jak. Karamurú ni pozabil, da je stopil na
ladjo zato, da bi postal kapitan. In to je
tudi dosegel. Preden je odšel z oboro-

ženimi rodovi, ki so vzklikali njegovo
ime in ga slepo poslušali, je obljubil Pa-
raguassúji, da se vrne k nji, ko bo, ka-
kor za trdno upa, zmaga nagradila nje-
govo podjetje.

Toliko je bilo Portugalčevih vojnih
dejanj, da ni moči vseh naštetih. Treba
je pa pripomniti, da mu je vsaka na-
selbina, katero je premagal, dala v dar
veliko število žensk. Lahko si mislimo,
da so zmagovalci zahtevali same mlade
in lepe. Kapitan je dobil seveda vselej
najlepšo ženo, po navadi hčer samega
poglavarja. In zgodilo se je, da se je
Portugalec tolikokrat oženil, kolikokrat
je zmagal. Ko se je vrnil v svojo doma-
čo naselbino, je privedel s seboj vse svo-
je žene bolj v dokaz svoje moči kakor
pa iz ničemurnosti. V sprevedu je pri-
šel h koči svoje vdane Paraguassúje, ki
je ljubeznivo sprejela svoje številne
tekmovalke in jih obsula z darili in s
skrbjo.

Srečen Karamurú, vse so ga ljubile!
In on se je dal ljubiti s tisto maversko
ničemurnostjo, ki so jo iberski narodi po-
dedovali po kalifih. Vse so o njem na
skrivnem govorile, tekmujoč med seboj
v nežnosti in strasti; toda niso se upa-
le, da bi si kakor Paraguassú delile Por-
tugalčevo srce po indijanski navadi. Naj-
mlajšo izmed njih je mučila ljubosum-
nost. Kadarkoli se je Karamurú oddaljil
od nje, da bi utešil hrepenenje ostalih
svojih žena, je Moema obupno jokala.
Toda tolikšna je bila darežljivost Evrop-
ca, da je razpršil nemir, pomiril ljubo-
sumnost, poživil upanje in ponovil pri-
sege ter tako kmalu umiril preveliko
strast Moeme in živel poslej v slogi s
Paraguassújo in z ostalimi.

Moema in Paraguassú sta se seveda
na skrivaj črtili. Obe sta bili lepi in očar-
ljivi, toda njiju lepota se je tako razliko-
vala kakor njiju naravi. Pri Paraguassú-
ji sta prevladovala zatajevanje in časti-
hlepnost, sebičnost je pa skrivala pod
melkim in neprijetnim nasmehom. Na-
sprotno je pa Moema ljubila iskreno,
vdano in goreče. Z dušo in telesom se je
bila predala ljubezni, ki je bila edini
smoter njenega življenja. Zato tudi niso
bile njene oči skrivnostne kakor noč,
ampak svetle in prosojne kakor dan, za-
to tudi ni bil njen obraz žareč kakor
solnce, ampak nemiren in izpreminjajoč
se kakor morje. Njen glas je bil globok
in poln hrepenenja kakor šelest gozda.
Bila je občutljiva in vdana kakor mimo-
za, in nihče razen Portugalca ni poznal
zanosne sladkosti njenih čarov in nje-
nega prevzemajočega objema.

Minilo je nekaj časa v tem kolebanju.
In potem je naneslo usodno naključje,
da je priplula od juga jadrnica in plula
ob obali. Vračala se je na Portugalsko
z Indijanci, s sadeži, z lesom in kovi-
nami te zemlje. Tedaj se je lahko izpol-
nila Karamurújeva njegova skrita želja: da
bi se vrnil v domovino in podal kralju
poročilo o svojih dejanjih in naselbinah,
ki jih je bil zavzel, in o bogastvu nove
kolonije, ter pokazal veljakom prestol-
nice poglavarje osvojenih pokrajin, ka-
ko sprejemajo podložništvo, in si nazad-
nje izprosil dostojanstvo, ki bi primerno

nagradilo njegove odlične zasluge za do-
movino.

Tja se torej odpelje srečni, zmagovi-
ti Portugalec. Poglavarji, ki poidejo z
njim, nimajo druge volje, kakor je volja
gospodarja, in jih opaja misel, da uzro to
pravilčno zemljo vzhoda, kjer ne pre-
bivajo ljudje, ampak božanstva, kakršni
je Karamurú.

Karamurú se odpravlja na ladjo. Pre-
den se vkrca, se pa spomni, da smejo
imeti moške na Portugalskem samo po
eno ženo. Ne pomišlja se dolgo, s seboj
vzame Paraguassújo, princeso iz teh
krajev, da pokaže vladarju, kako je bilo
podjarmljenje poglavarjev zapečatenost z
zvezo ljubezni.

Jadrnica dvigne sidro in mornarji raz-
pno blesteča jadra proti solncu. Kara-
murú stoji s svojo družico na mostičku,
in oba gledata na množico Indijancev, ki
mahajo z vejicami in s peresi. Odkar
je pristala ladja ob obali, se ji domačini
niso nehali čuditi, ker se jim je zdela
fantastično in pravilčno delo. Karamu-
rújevo božanstvo se jim je zdelo še
očividnejše. Zdaj govorijo o njem in o
ladji pobožno, boječe in še z večjim
spoštovanjem kakor takrat, ko so prvič
slišali strel iz njegove muškete. In na
mirnem morju se lahko ziblje jadrnica,
obrnjena z nosom v tisto stran, odkoder
vzhaja solnce.

Kar se razlegne z obrežja ginljivo
tarnanje. Jokajoč, z razpuščenimi lasmi,
z bolesto in jezno dvignjenimi rokami
kriče ostale Karamurújeve žene, ki ho-
čejo tudi s svojim možem ter deliti nje-
govo usodo. Nihče se ne zmeni za njih
krike in grožnje. Portugalec iz daljave
ne razločuje oseb, ki kriliho z rokami
in kriče. Prekipeva od blaženosti, vidi
samo, kako se zaliv oddaljuje, kako se
voda leskeče, kako vetrič prijetno in
vztrajno veje.

Jadra se napno, in ladja dobi smer.
Na obali rase krik. Kar se vse zapu-
ščene žene poženejo za Karamurújem v
morje. O te ljubke in pogumne nereide!
Mislite si njih obup! Vse kličejo Por-
tugalčevo ime. Hitro pa spoznajo, da je
njih boj z neizprosni valovi zastoni,
in vračajo se izčrpane, jezne in joka-
joče ter vztrajajo na obrežju, grozeč
ladji s trepetajočimi rokami. Vse so
opustile svoje nevarno početje. Ne vse!
Tudi Moema se je bila vrgla v morje in
plava za valovi, razburkanimi od jadr-
nice.

Veter je ugoden. Elegantna, ponosna
ladja orje brezkončno modrino. Moema
plava dalje sama, silna, junaška in kliče
obupno nehvaležnega Karamurúja.
Njeni vzkliki umirajo v tišini. Njen na-
por se lomi ob besnosti valov. Roke ji
omahujejo in nekaj groznega se godi.
Ko se zdi, da se svetla jadra že stap-
ljajo z obzorjem, zbere ljubeča Moema
še enkrat vse svoje sile. »Karamurú,
Karamurú!« zakliče poslednjič.

In močan val uduši krik iz njenih ust,
zgrabi njeno telo, ga objame in pokop-
lje v globočino morja. P.

V igro zatopljen.

Feliks Timmermans:

PODEŽELSKA PROCESIJA

Zvon je zamolklo pel v sončno nedeljo. Skozi rumeni drevo-red, ki je bil kakor hodnik s stebričevjem posejan z zlatimi cekini jesenskega sonca, se je vlekla v lenem plesnem koraku kratka procesija s svojimi živimi barvami in s svojo preprosto godbo: enim bobnom in enim klarinetom.

Suhi cerkovnik je stopal spredaj z visokim križem, a štirje dečki v cerkvenih oblačilih kakor majceni župniki so dvigali v zrak vsak po eno banderce, na katerih so se medlo svetlikali

vezeni svetniki in ceneni dragulji.

Debeli, bosonogi menih v rjavi kuti in neki orjaški teleban v rdeči dopetači sta imela na ramenih nosila s kipom svete Evfemije, ki jo je bil neki medved do smrti ogrizel.

Neka deklica z vzvalovanimi lasmi, ki je iz velike previdnosti hodila nekoliko sključena, vsa trda v svoji beli, naškrobljeni oblekici, je potresla iz svoje posrebrnjene košarice tu in tam kako jesensko vijolico ali pozno vrtnico. Toda tudi drevesa so

kda pa kda potresla na procesijo kak v zraku se vrteči zlati list, zakaj bilo je že proti koncu novembra in dreyje je bilo odeto v živordeče barve, ki so bile tu pa tam pomazane z otožnim zlatom.

Štiri starikave ženske v belih mušelinastih oblekah z modrimi pajčolani so nosile postrani visečo soho svetega Eligija v škofovskem ornatu, ki je bil rdeč kakor razklana smokey in ves pretkan z zlatimi nitmi. V eni roki je držal kladivce, a v drugi, ki je bila narobe nasajena, kakor da je zvita od protina, je nosil veliko leseno knjigo.

Nato je prišla Mati božja v modrem žametnem plašču, nosili sta jo dve kmečki dekleti, ki sta, se je zdelo, med seboj tekmovali s svojimi rdečimi lici. Stari župnik, ki je bil nizke postave in rdečega, otroškega obraza, je skoraj tonil v ogrinjalu iz brokata, prešitega z zlatom, in kakor solnce se je lesketal v njegovih rokah dragulj zlate monštrance. Pred njim je stopal strežnik s kadečo se kadilnico. Procesijo je zaključeval župan, čigar lesena noga je bila sveže prevlečena z lakom, na plešasti glavi je nosil blesteč cilinder, a v rokah je držal ugaslo plamenico.

Ta je glasno molil s pastirjem, ki je šepal za njim, in neki kakor ogenj rdeč romar z vnetimi očmi je z upognjenimi koleni truden kreval zadnji; nosil je rjav plašč in veliko škapulirjev ter cmokajoče grizel rdeče jabolko.

To je bila procesija, ki se je s svojo revno godbo leno in samotno kakor živ biser pomikala po rumeni poti, ki je trudna ležala preko gričev.

Vseokrog je bila nedeljska septembrska tišina, dišalo je po polagoma veneči prirodi.

Sonce je razprostiralo čez njive zastore iz bakrenordečega zlata. Žetev je bila že pospravljena. Odprta, kvadratna strnišča so ležala samotna in zapuščena in dajala pokrajini nekam čudno tuj izraz; bila je podobna komu, ki si je dal ostriči brado.

V naročju med dvema gričema, kakor med dvema kolenoma, je ležala vas; peščica bornih koč in na novo pobeljena cerkev. Potoček, ki ga je obrobljala procesija čvršavih vrb, se je vlekel tam mimo kakor srebrn trak. Tu pa tam je stala še kaka pozabljena hiša, kakor da je prilepljena na brdo, ali kako majhno poslopje, ograjeno s plotom.

Ko je imela procesija vas že za hrbtom, je romala mimo teh samotnih bivališč, da bi bila tudi ona deležna milostnega mimohoda svetnikov in Boga v kruhu.

Pred hišami, mimo katerih so šli, so stale mize s svetimi podobami in gorečimi svečami, in odrasli ter otroci v praznih oblekah so gledali skozi okno ali klečali na tleh, in leseni mlin je bil v počastitev tega dne izobesil zastavo na eno izmed mirujočih vetrnic.

In tako se je procesija vlekla čez hrbte gričev s svojimi barvami, s svojim bobnom in klarinetom.

Toda za enim izmed oddaljenih brd so se kopičili nežni, sivi oblaki z modrimi trebuhi, cela truma, tesno drug ob drugem, kakor ljudje, ki se usujejo iz cerkve.

Pastir je vedel, kaj to pomeni, in je dejal romarju, ki je že zopet cmokaje jedel mehko, rumeno hruško: »Preden se vrne mo domov, bomo mokri ko miši.«

Župan je to slišal, takoj pomislil na svoj klobuk in šepal k cerkovniku ter mu rekel, naj hodi hitreje, ker se bo kmalu ulilo.

»Potem nas pa župnik ne bo mogel dohitevati,« je rekel cerkovnik in obdržal svoj leni sprevodni korak.

Čez pokrajino je legla velika senca, sonce je pospravilo svoje zlate zastore, bilo je, kakor da je nekaj ugasnilo, za-

molke barve so dale okolici mirnejši izraz; le vetrnice mline so se še svetile v soncu.

Procesija se je vila čez grič, za katerim so se kopičili oblaki.

Na desni pod njimi je ležala vas, a na levo se je nutil širok razgled čez polja, gozdove, travnike, vasi in mline, za katerimi je kakor v sanjah ležalo neko mesto v sivem dežju. Padle so prve kaplje. Udarile so s kratkim štropotom in že je zavel svež vonj od mokre zemlje. Dež je za trenutek prenehal; toda nenadoma se je vrnil z vso silo, z vsem svojim bogatim izobiljem. Kakor bi trenil, so bili vsi mokri kakor ribe, da so se kar svetili od mokrote in je curljalo od njih.

Nastala je divja zmešnjava. Bobnanje in piskanje je prenehalo, ženske s svetim Eligijem so se vrtele v krogu in niso vedele ne kod ne kam. Nastalo je vpitje in tarnanje. Dež je ploskal in camaril v curkih in v kapljah, kakor bi letele sulice in krogle na zemljo. V bližini ni bilo nobenega drevesa, da bi lahko vedrili pod njim, nobene votline, da bi se vanjo zatekli. In je deževalo, deževalo, da se je kar kadilo, in obleke so bile vse zablatene. Razen župnika, ki je mirno, poln strahu božjega skril monštranco pod brokat in zaklical: »Pojdimo dalje! Naj dežuje, saj je le voda,« in razen cerkovnika in meniha so vsi stali kakor sredi pekočega ognja. Neki otrok je vreščal kakor prašček, s široko odprtimi usti. Umetno naviti kodri so mu zdaj iztegnjeni, ohlapni viseli na ramena, od njih se je ocejala voda. Štiri starikave ženske so postavile svetega Eligija na tla, si zavihale krila čez glavo in tekale k poslopju, ki je stalo nekoliko ob strani. Rdečelični dekleti sta z ostrim vriščem sledili njih zgledu. Pastir je kruljal za njimi, a romar z množico škapulirjev okoli vratu se je vlekel za pastirjem. Župan si je zavaroval klobuk z rdečim žepnim robcem, se najprej zavrtel nekajkrat okoli svoje osi z rokami v zraku, nato si je izbral isto pot; spremljala ga je deklica s cveticami, dečki in teleban v rdeči dopetači.

Župnik je s cerkovnikom in menihom ostal sam v šumečem, padajočem dežju.

»Pojdimo,« je rekel prijazno pomirjajoče, »zakaj še dolgo bo deževalo; obe sohi naj ostaneta tu, ker ju ne moremo vzeti s seboj, vidva nesita Mater božjo.«

Bosonogi menih in cerkovnik sta nesla soho, župnik jima je sledil do belega poslopja.

Tam so možje zabavljali na dež, najbolj župan, ki je neprestano brisal svoj klobuk. Ženske so klepetale o svojih pokvarjenih oblekah, dečki pa so se smejali deklici, ki je še zmeraj tulila in so ji lasje kakor mrtve jegulje viseli z mokre glave.

Župnika in meniha so povabili v izbo, v kateri je dišalo po zrelih jabolkih in so velike skledе riževe kaše gledale izpod postelje; tja so zanesli tudi kip Matere božje.

Župnik in menih sta molila pred zlato monštranco, ki se je lesketala na mizi.

Zunaj je z glasnim šumom deževalo srebro.

Nenadoma in nepričakovano je posijal skozi okno v izbo sončni žarek in se zaiskril v zlatem tabernaklju z belo hostijo.

Vsako je pogledal kvišku in je bil zopet vesel. Na temnem, oddaljujočem se oblaku je slavila zmago čista mavrica; neki petelin je zapel. Polovica neba je bila zopet svetla in modra s sveže umitim soncem.

Tam zadaj pa sta stala sveti Eligij in sveta Evfemija, drug poleg drugega, mokra, svetlikajoča se od dežja, in sta se smehljala s svojim lesenim, naslikanim smehom ljudem, ki so prihajali od kmetije.

Prevedel France Bevč.

SMOLA

Mož prihaja iz pisarne domov. Gre v sobo, kjer leži njegova žena iz dolgega časa na divanu in pregleduje modno revijo.

Mož: Dober večer, Jana!

Žena: Dober večer.

(Daljši odmor.)

Mož: Kaj bo za večerjo?

Žena: Še malo potrpi, krompir se še kuha.

(Čez pol ure.)

Mož: Vrag vzemi tistega Bella, ki je odkril krompir!

Žena: Bell vendar ni odkril krompirja, ampak je izumil telefon!

Mož (besen): Torej tudi v tem imam smolo! Danes se je nad menoj raztrgala vreča nesreče!

Žena: Kaj te danes muči, dragi? Povej svoji ljubeči ženi! (Iskreno ga pogleda, gre k vratom in odide iz sobe.)

Mož (sklene roke): Smola! Nekaj naj ji pripovedujem, ona pa gre iz sobe! (Vstaja vzdihujoč, napravi tri korake in prevrne drago vazo, ki se razdrobi na tisoč črepij. Ves se trese. Žena se vrne.)

Mož: Dragi moja, vazo sem razbil.

Žena: Ljubček?

Mož: Da. Danes imam povsod smolo. (Sede na stol, ki se pod njim sesuje.) Kaj praviš k temu? (Se smeje.)

Žena: Ravno sem ti hotela reči, da je ta stol polomljen.

Mož: Tudi to je smola, da si prišla prepozno. (Sede na drug stol.) Mene preganja danes nesreča že od zgodnjega jutra. Vstal sem zgodaj, ko si še spala. Pa mi je odletel gumb iz ovrtnika. Povsod sem ga iskal, zlezal sem celo pod posteljo — gumba nikjer. Nazadnje sem ga le našel. In kako najde gumb tisti, ki ima smolo? Tako, da stopi nanj z boso nogo. Še zdaj me noga boli. Hitel sem v pisarno. Prihaja tramvaj. Poln! Drugi voz tudi! V tretjega sem se nazadnje le prerinil. Hotel sem plačati vozni listek — pozabil sem denarnico doma! Skočim iz voza, letim domov — iščem denarnico po vsem stanovanju — nikjer je ni! Nazadnje jo le najdem! In kje najde nesrečnik svojo denarnico? V lastnem žepu! Res je bila tam! Letim spet k tramvajski postaji. Na srečo je voz ravno prihajal. Toda bil je poln. Drugi prav tako. V tretjega sem nazadnje le skočil. Komaj se odpelimo, se tramvaj ustavi. »Gospoda, pokvarjen vod,« je zaklical sprevodnik, »vsi izstopite!« Brž sem skočil ven in hitel k avtotaksijem.

Žena (gleda po sobi): Kam sem le dela tisto žolico?

Mož: Izkratka — sedel sem v avto in povedal šoferju, kje je moja pisarna. Drevili smo kakor za stavo. Kar zagledam v vozu listnico. Odprl sem jo: deset bankovcev po 100 dinarjev je bilo v njej! In zdaj nova smola: v listnici je bilo tudi dvajset vizitk: dr. Jos. Kos, advokat! Tvoj brat! Enkrat najde človek listnico v avtu in je ne sme obdržati, ker je last — njegovega svaka! Potrkal sem šoferju in mu povedal Josipov naslov, kjer naj bi ustavil, da bi mu izročil denar. Ko sem prišel k njemu, je bil že ves obupan. Objel me je, ko sem mu povedal, da sem našel denar. Ves srečen je zaklical: Hvala ti tisočkrat! Saj veš, izguba enajstih stotakov bi me bolela! — Oprosti, pravim, ampak tu jih je samo deset! — Moralo bi biti enajst stotakov! — Štela sva bankovce, a bilo jih je le deset. Josip mrko gleda, šteje, potem pravi: — Zdaj sam ne vem, ali jih je bilo deset ali enajst? — Lahko si misliš, kako me je to pogrelo! Potem se je nasmehnil: Saj je vseeno, Janko, tisoč ali enajst sto — glavno je — da jih imam! Prava reč, če se je eden izmed desetih stotakov izgubil!... Šel sem od njega ves razjarjen, sedel v avto in odhitel v pisarno. Ko sem vstopil, se mi je čudno zdelo, da je v vsej hiši tako tiho. V pisarni je bilo vseh osem miz praznih. — Halo, zakličem slugi — zakaj pa ni nikogar tu? — Danes je vendar nedelja, je odgovoril sluga. — Si že kdaj slišala kaj takega? Jaz nisem vedel, da je nedelja! Kaj vse se lahko pripeti takšnemu nesrečniku!... Ravno sem hotel spet oditi, ko pride moj šef iz svoje sobe in me zagleda. — Dobro, da ste prišli, gospod Novak, prosim, rešite mi tehle dvajset aktov! — Moral sem sesti in delal sem do zdajle!

Žena: Kam sem neki dela tisto žolico?

Mož: Nazaj grede sem srečal tvojega brata Josipa. Začel je spet s tem, da je bilo v listnici vendarle enajst stotakov. Pustil sem ga; seveda sem ga prej pošteno oštel, tako da najbrže dolgo ne bova prijatelja. Kričal je za menoj: — Ti — ti mi že vrneš tistih sto dinarjev! Mi jih boš že poslal s kakšnim izgovorom, ko te bo zapekla vest! — Skoraj razjokal sem se in hitel domov. Na vogalu naše ulice me ustavi šofer, v čigar avtu sem zjutraj tisti denar. — Kaj pa dobim za to, gospod? — me je vprašal ter mi pokazal stotak, ki mi je bil takrat padel iz Josipove listnice. Dal sem mu petdeset dinarjev. Kako naj zdaj vrnem Josipu ta stotak?

Nežno perilo pazljivo prati

Posneto po stari sliki

Kako previdno, kako oprezno pere mlada perica, katero kaže ta slika. Gotovo ni hotela svojega finega perila izpostaviti robatemu postopku pri pranju navadnega perila, ki je bil takrat splošno v navadi. Vendar kaj koristi tudi ta opreznost, ako sredstvo za pranje ni bilo primerno tkanini. Namesto da bi bilo blago in prizanesljivo, je bilo ostro in je razjedalo tkanino. V tem oziru imamo danes veliko boljše. Nežno perilo lahko res prizanesljivo peremo z milnimi luskami Lux, ki se že v mrzli vodi tako obilno penijo. Lux odpravi vso nesnago, ne da bi pri tem niti najmanj poškodoval vlakna ali barvo tkanine.

LUX

Žena: Poidi večerjat!

Mož: Ne, dragica.

Žena: Zakaj pa ne?

Mož: Zato, ker se mi vse tako zdi, da sedim na žolici. Ves ta čas sem čutil na stolu nekaj hladnega, mehkega, mokrega... Pa se ti nisem upal povedati, ker si ves čas iskala žolico...

Žena (ga obupno pogleda).

Mož: Da sem sedel na žolico, to bi mi še ne mrzelo tako, ampak ježi me, da to ni žolica iz mesa, ampak iz rib!

Žena: Kako pa to veš?

Mož: Po kosteh, na katerih sedim. Kaj je smola? Če sedem na žolico, je to gotovo žolica iz rib, polna koščic!

Francozinje v Talarju

e koraka tujec prvič po impozantnem marmornatem stopnišču v pariški justični palači in se vmeša na njegovih dolgih hodnikih v množico razburjenih strank, resnih državnih pravdnikov v črnih talarjih in sodnih slug z resnimi obrazi in širokimi nikljastimi verižicami na prsih, postane gotovo pozoren na ljubke skupine ženskih advokat. Od 1. XII. 1900, ko so francoski zakonodajci odprli ženskam pravniški poklic, so dokazala medtem pretekla tri desetletja, da so se ženske te svoje pravice obilo in rade poslužile. Dandanes jih je 365, torej prav toliko, kolikor je dni v letu...

Njih vedenje ni pretirano strogo in resno. Talar in moški poklic nista niti malo zmanjšala njih ženske dražesti in na prvi pogled so vse nenavadno lepe. Ne poznam niti ene, ki bi bila grda in neprivlačna. Bržkone so bolj ko njih moški tovariši spoznale, da gleda »klient« predvsem na zunanost.

Med znamenitimi pravniki francoske republike ni niti ene ženske. S tem pa seveda še ni rečeno, da bi ne izpolnjevale svojega poklica dobro in dostojno. Dopusčam, da jih je med temi 365 morda osemdeset študiralo pravo bolj za zabavo, morebiti iz koterije. Med ostalimi pa jih je spet osemdeset hčerki bogatih staršev, ki so hotele dati svojemu življenju, ki obstoji v bridgu, sportu in plesu, globlji smisel ravno s pravnistvom. Ali naj jih zaradi tega obsojamo? Gotovo ne! Sicer pa tudi njih delo ni zaman. So najbolj priljubljene zagovornice pri sodišču za nedoletne krivce, posvečajo često vse svoje življenje mladini, ki se je vdala zločinstvu, in delujejo dan za dnem pri razpravih z mladimi zločinci čisto nesebično, zakaj

zagovorniki pri mladinskem sodišču v Franciji za svoje delo niso plačani.

Skoraj polovica teh 365 pa smatra svoj poklic res za zelo važen in živi le od njega. Mnoge se bavijo zlasti z razporokami in so na zelo dobrem glasu. Tako na primer maitre Lucille Tinairejeva (beseda »maitre« je kakor naš »gospod doktor«), torej maitre Tinairejeva volja za najboljšo govorico pariškega »barreaux«, ko je maitre Susanne Lévyjeva najbolj iskana zagovornica pred Trgovsko zbornico, da o maitre Marthe Huetovi niti ne govorimo, ki je v senzijskem procesu ukradenega »rožastega diamanta« branila glavnega vodjo razbojnikov tako spretno, da je bil le neznan kaznovan. Razen tega je maitre Huetova tajnica »lige proti trgovanju z dekleti«. Vse delujejo v socialnih institucijah, kjer jim je pridružena velika vloga, se zanimajo za politiko itd.

Toda tudi pod talarjem dremle ljubezen. Ženskost teh »femmes-avocates« se javlja zlasti v okolnosti, da se mnoge izmed njih bojijo samostojnega dela in vstopajo skoraj večinoma kot koncipientke v pisarne svojih slavnih moških tovarišev. Morda tudi zato, ker se takšno »sodelovanje« neradko konča z obredom na magistratu. Tako se je oženil največji francoski advokat dr. Caesar Campinchi nedavno s svojo koncipientko, maitre Heleno Landryjevo, eno izmed najbolj nadarjenih francoskih advokat.

Čeden mlad kandidat prava v pisarni omožene mlade advokatke — tako se glasi tema priljubljene veseligre pariškega pesnika Louisa Verneuil — in ker je njegova »maitre Bolbec et son mari« doživela na pariškem odru več sto predstav in je zdaj iznova oživela v filmu, dokazuje, da ta konflikt ljubezni ni vzet kar tako iz zraka. To res ni majhna izkušnja za advokata, če dela pod njegovim vodstvom njegova lepa, mlada tovarišica, ki slavnega šefa bolj spoštuje, je češče z njim v družbi in mu more več pomagati kakor njegova

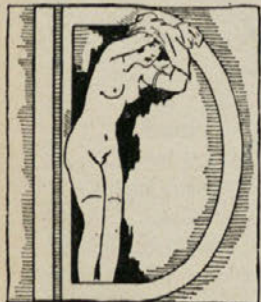
zakonska žena. Seveda se dostikrat zgodi, da se tako sožitje »v treh« včasih zaostri v tragedijo ali vsaj v tragikomedijo pred razvodnim sodiščem.

V justični palači sami se giblje življenje vobče po strogo decentnih tih. Razumljivo pa je, da tam, kjer je skupaj 365 mladih žensk, ne sme manjkati čenč. Tako ima justična palača svojo vedno se menjajočo »chronique scandaleuse«. O tisti pravniški deklici s kostanjevimi kodri in jasnomodrimi očmi ve na primer vsaka njena tovarišica, da se je nedavno v garderobi iz ljubezni do oženjenega tovariša ustrelila v prsi.

Ah da, na tem cvetličnem vrtu pariškega »barreaux« cveto vsakovrstne srčkane ženske vrste. Najlepša med temi krasoticami, maitre Alice Dufrenejeva, je odšla iz palače na oder in se zdaj pravda kot »star« s svojim ravnateljem za višjo gažo. Zastopa jo njen kolega maitre Léon Bérard. Dalje je vobče znano, da ima med advokatkami maitre Engelmannova najlepši profil, maitre Croce Spinellieva pa najelegantnejšo postavbo in se zna najbolje oblačiti. Olimpijsko nastopanje maitre M. Alassierove je prav tako popularno kakor čisto hollywoodsko vedenje maitre Manclairove ali fascinirajoči pojav plavolaske Madelaine Nosardove. Toda da ima maitre Madelaine Ferrandova najjačji sexappeal in najbolj zapeljive oči, ni dvoma. Pripomnimo še, da so med lepimi advokatkami tudi — šepaste, da, celo naglušne, da je vedno smehljiva maitre Alassusova najdebelejša advokatka, da prehaja maitre Delaruejeva v ognju debate rada celo k nasilnostim, da je maitre Fanny Parrainova izvrstna violinska virtuosinja, maitre Alassier-Cosnierova strastna lovice in da imajo advokatke svoje lastno društvo »Association amicale des avocates« in da je njegova predsednica maitre Agathe Dyvranova de Thévenin, ki je tudi edina ženska, ki je prejela viteški križ častne legije iz roke pravosodnega ministra.

VERA GOGALA:

Med sedmo in osmo

uša je bila sama v pisarni. Šef je odpotoval. Prižgala si je eno ravnateljstevskih cigaret in se zleknila v naslanjaču pred pisalno mizo. Bila je dobre volje kakor vsakokrat, kadar je ravnatelj odšel za nekaj dni. Na pol tiho si je zapela in prekrizala nožice pod mizo. Na delo danes ni več mi-

sliti. Kaj bi neki počela s svojo dobro voljo in s časom?

Duša je bila mlada, vesela, moderna in odločna damica. Bila je ena tistih

predrznih, lahkomišelnih, a dobrasrčnih deklet, ki se zjočejo, če vidijo cvilečega povoženega psa, a zasmehujejo brez sočutja in razumevanja zaljubljenega trpečega fanta. Bila je vetrnjaška, nezanesljiva in živahna kakor živo srebro. Za dopust je vedno potovala. Ko so potekli lepi dnevi, je pisala domov pismo, da se vrne s tem in tem vlakom. Potem je še brzojavila. Čakali so jo. Tudi na brzovlak so čakali na peronu. Nič. Duša pa se je vrnila drugi dan in je kar s kovčgom prihrumela v pisarno. Sveža, vedra in lahkomišelnost, kakor je bila odšla, je spet sedla za pisalno mizo in pozabila na dopust. Taka je bila Duša, in življenje je do zdaj še ni izmodrilo in vzgajilo.

Duša je brcnila koš ob mizi in se poigravala s svinčnikom. Sto vragcev je mrgolelo v njej. Ves popoldan ima še pred seboj in ves večer. Kaj bi počela v teh pustih sivih dneh?

Poskočila je v stolu in se zasmejala. Potem je zaprla oči in kar na slepo zavrtila poljubno številko na telefonu. Radovedno je prisluhnila v aparat. Katero številko neki je klicala? V aparatu je brnelo. Zavihala je nos. Odložila je slušalo. Poskusila je še enkrat in z zaprtimi očmi zavrtila številko. Tedaj se je oglasilo v telefonu. Halo — in še enkrat halo! Duša je pritisnila slušalo k ušesu in se zasmejala v telefon. »Ksenija tu!«

»Kdo?«

Lepa in negovana!

Boljše sodbe o lepi ženi ni mogoče dati, kakor če se pravi: ... in kako je negovana! Nežna, čista polt da slehernemu obrazu ljubkost, kar ga dela lepšega. Tako mladostna je lahko tudi Vaša polt...

Vsaka žena je danes lahko lepa, ako se prav neguje. Elida krema Ideal, ta suha krema za podnevi, pomaga kot nobena druga. Ona napravi polt medlo in enakomerno lepo. Varuje polt, je idealna podlaga za puder. Ker vsebuje hamamelis* je postala Elida krema Ideal pravo polepševalno sredstvo!

ELIDA KREMA IDEAL

* Po sodbi zdravniških avtoritet ima hamamelis poseben učinek na oživitvev stanic in s tem v zvezi na obnovitev kože.

»No, Ksenija! Ali slabo slišite? — Da me ne poznate? Niste kavalir, če to trdite. — Od kdaj da me poznate? S plesa? Da? — No, vidite. S slovanskega plesa. — Čemu vas kličem? Čas imam. In vi, ste gotovo zaposleni? — Večkrat sem vas že hotela poklicati, pa si nisem upala. — Na plesu ste pa drugače govorili. — Kako vem vašo številko? Tako. Moja skrivnost. Prosim, ne domišljajte si preveč! — Da se me res ne spominjate? Čudno! V svetlomodri obleki sem bila. — Kakšne lase? Rdeče seveda. Ne marate rdečih? Potem svetle, recimo. — Še vedno ne veste? Strašen človek. — Vas motim, prav po pravici, prosim! — Potem me veseli. Glas? Da, glas mi ugaja. — Tudi vi. Le plašni ste. Preveč plašni. Za mladega človeka neprijetna reč. — Kako? Niste mladi? Oh, seveda. Haha! — Jaz? Mlada, še preveč frklja. Radovedni postajate. Visoka. Debelušna? Oh, ne. Moderna. — Od kod govorim? Ne povem. Skrivnost. — Prosim. Ali naj končam? — Ne! Ne! Halo! Še sem pri aparatu. Torej sem vam že bolj simpatična. — No. No. Iz plašnega zajčka se razvija tigrček! — Opogumilo vas je? Kaj? Recite! — O, razumem. Užaljena sem. — (Duša molči.)

Halo! Še sem tukaj. Slučajno. — Ne. Nikakor nočem. Nočem. Nočem vas videti. Niti spoznati vas nočem. — Ah, kaj! Seveda vas poznam. Še predbro. — Nikakor zaničljivo. Res mislim tako. — Radi bi? Res? Meni se tako ne mudi. Kar takoj? — Morebiti boste razočarani. Zelo sem grda. Ali pa stara in sitna. — Poročena? Neeeee. Tisočkrat hvala Bogu. — Ne sovražim, pač pa sem rada neodvisna. Mlada sem še preveč za take reči. In vi? — Kako? Tudi samec? Vaša sreča. Sicer bi dobili takoj po telefonu kazen za svoje besede. — Kaj, jezična? Ne. Čisto krotka kakor ovčica. Saj slišite. — Čas? Kdaj? — O, razumem. Ne vem. Predrznost postajate. — Nič. Ne obljubim. — Že oddana. Kako mislite? — Ne. Nihče me ne čaka. Časa dovolj. — Seveda. Poredni ste. Ali slišite, kako škripljem z zobmi? Jezna sem. — Halo! Da. Le da ne boste preveč razočarani. Majhna sem, debela, stara, rdečelasa, krivonoga, škrobasta. — Dovolj? — Tudi vi? Potem spadava skupaj. — Velja, naj bo. Malo me je strah. — Pred vami, seveda. — Kdaj? Med sedmo in osmo utegnem. — Res? Potem na svidenje. — Kako me boste spoznali? — Sivo krzneno

jopico. — Siv. — Da. Na svidenje! Halo! Halo! In vi? Rjav plašč? Dobro! — Da, da!

Duša je zamišljeno odložila slušalo in se smehljala predse. Še na misel ji ni prišlo, da bi resno vzela dogovor z neznanim gospodom. Saljivo in zabavno pa je le bilo govoriti takole po telefonu, se dobrikati, ga zavračati, vzbujati radovednost in skrite želje, končno pa odložiti slušalo in se smejati. Kakšen je bil ta človek? Glas? Zelo prijeten in ne čisto neznan. Morda ga celo pozna! Ko bi se res srečala z njim! Norčeval bi se iz nje. Taki mladi fantalini so strašno domišljavi in naduti. Le ko bi si mogla predstavljati, kakšen je? Glasu primereno? Mlad? Visok? Morda je uradnik, bančni uradnik? Dolgo je trajal razgovor. Malokateri uradnik si sme kaj takega dovoliti. Šefi takoj kritično preže iz svoje sobe. Morda novinar? Ali zdravnik, trgovec, advokat, lekarnar? Že mogoče. Sicer je pa vseeno! Ne sme je zanimati. Razgovor je končan in popoldne je tudi kmalu pri kraju. Potem pojde malo po mestu.

Duša se je naslonila s komolci na mizo in se vnovič zamislila.

»Bedak domišljavi! Predrznost! Ravno meni je treba sklepati taka poznanstva. Dosti slabo. Pred uro, je rekel, pred električno uro. Čisto gotovo! Kaj si neki

EAU DE COLOGNE

Soir de Paris

Nič Vas ne razvedri in ne poživi tako, kakor če se natarate z dobro kolonjsko vodo. Eau de Cologne Bourjois »Soir de Paris« ima v sebi razen klasičnih prvin najboljših kolonj, ki posebno poživljajo in zvišavajo odporno moč — tudi glavne sestavine parfuma »Soir de Paris«. Od njega ima izborni nežni vonj, ki se vsled telesne toplote tako lepo razvija. Ona deluje kakor pravi parfüm, in vendar ne stane več od dobre kolonjske vode brez posebnega vonja.

1 liter	Din 300.—	½ litra	Din 175.—
¼ litra	» 100.—	⅛ litra	» 58.—
⅓ litra	» 34.—	1/32 litra	» 20.—

plus takse!

BOURJOIS
PARFUMEUR - PARIS

misli? — Ampak kakšno mnenje ima zdaj o meni? — Me ne zanima njegovo mnenje. Samo vem, da zdaj ves blažen sedi pri mizi in žveči konec svinčnika od radovednosti in samoljubnosti. Uh! Moški so domišljave lutke. — Niti pozna me ne, pa že hoče sestanek. Poleg tega pa je morda kakšna pokveka, interesanten spredaj in zadaj, z eksotičnim obrazom in prazno betico. — Torej, kaj bi počela po uradnih urah? Nekaj moram početi. Domov še ne pojdem. Preveč časa imam, in danes sem dobre volje. No, da. Če ravno tako strašno želiš, gospod, pridem lahko slučajno mimo. Pa ne da bi se gospodček že kaj veselil! Ne bo nič, prijateljček! Kar na skrivaj, samo skrivaj in neopazno bom šinila mimo. Če malo zamudim, tudi ne bo škode. — Le čemu sem izdala barvo svoje jopice? Kar izvlekel je iz mene, kakor bi stala pred samim spovednikom.

Duša je zažrgolela po sobi. Postala je pred zrcalom in se dolgo ogledovala. Ko se je nagledala, si je pokazala jezik in se obrnila na peti. Počasi se je oblekla, zaklenila vhodna vrata in izginila v vrvežu ulice.

Skozi lahno meglo je svetila električna ura. Še deset minut! Duša se je nakremžila. Strašno počasi teče čas. Zamuditi bo tudi še treba. Kod naj le hodi tako dolgo, v tej megli in puščobi? Zavila je do reke in se zagledala v temno vodo pod seboj. Morala si je priznati, da jo sestanek zanima bolj kakor si želi. Nenavadnost dogodka jo je vabila. Sicer se pa ne bo dogovarjala nikdar več. To ni pravi začetek. Preveč filmsko, a premalo pristržno. Edino seveda, če si bosta drug drugemu strašno simpatična.

Duša se je naslonila na zidano ograjo in v taktu dvigala noge, kajti čas ni hotel naprej in zamuda je morala biti. »Tako,« si je govorila, »zdaj že hodi tam okrog in preži na vsako sivo jopico. Čenča sem bila, velika, nerodna. Zelo pametna sem bila, res. Niti za ime nisem vprašala. In če je kdo mojih znancev? Ah, nemogoče. Rjav plašč? Rjav plašč? Tisoče jih nosi rjave plašče, kako naj vem? — No vendar. Ura je odbila sedem. Zdaj pa le pogum in previdnost!« — — — »Oh, še zamuditi moram!« Duša je žalostno pogledala na zapestno uro. Vzdihnila je in prav z majhnimi koraki šla dalje. »A če ga ne bo? Živio, kako se bom oddahnila!« Zasmejala se je sama sebi. »Čemu le potem hodim na sestanek, če mi je tako odveč? Čudno tako hrepenenje. Prav tak prismsodniček sem, kakor je vsaka druga v mojih letih.«

Spet je pogledala na uro. Poredno se je nasmehnila in si popravila krzneni ovratnik. »Pa bo zamuda!«

Čim bolj se je bližala dogovorjenemu kraju, tem bolj je omahovala. Že je hotela zaviti v nasprotno smer, noga pa jo je kar sama nesla k električni uri. »Nočem in nočem! Razumeš?« si je dopovedovala. Skoraj v bojazni je od daleč ogledovala prostor pod uro. — — — »Že osem minut čez sedmo. Juhu! Ah, ne! Sploh ne. — — — Če že čaka? Norec! — — — Če ga pa ne bo? Nesramnež!« — — — Zadrževala je korak in se umikala v temo. Bistro je pogledovala proti uri. »Rjav plašč, kje je? Nekdo stoji tam. Visok je. Ne vidim dobro. Oh, ta megla! Tudi drugi stoje tam. Kako naj ga spoznam? Ah, da, rjav plašč, seveda. Nesrečni telefon. Treba mi je tega! — — — Nazaj pa ne grem več. Zdaj sem tu, in konec!«

Pred električno uro.

Duša je previdno smuknila mimo. Niti ozreti se ni upala. Nikogar ni videla, le v tla je gledala in rdela. Če jo kdo čaka, jo bo že ogovoril. Malo je postala in še enkrat stopicala mimo. Plašno je dvignila oči in od strani ošinila gospode.

»Oh, ravno tega se je še manjkalo!« Pod uro je stal Dušin papa. Roke je tiščal v suknji in pogledoval na uro. Duša je obupno iskala temnejšega prostora, da bi ušla njegovim očem. »Če me zagleda, je vsega konec. Zbogom, sestanek in nepoznani krasotec! — — — Čudno, da ne sedi papa danes v kavarni. Pa ravno zdaj ga je moralo prinesiti semkaj! Uh!«

Papa se je premaknil in pogledal po ulici. Duša je stopila nekaj korakov nazaj in skrivala lice v ovratniku. Kako bi le neopazno mogla mimo in domov? Toda kje je rjav plašč? Ali ga ne bo? Ravno prav bi ji bilo zdaj. Kako naj se izmaže izpred papana? — — — »Joj, me že ima! Papa, ti tukaj?«

»Nekega tovariša čakam. Potem pojdeva v kavarno,« je rekel papa, kakor bi se opravičeval. »Pa vse kaže, da ga ne bo.« Je pristavil in gledal po ulici in na uro. »Kaj pa ti tukaj postajaš, Dušica?« je vprašal, a njegovo vprašanje je zvenelo brezpomembno, kakor bi mu ne bilo do odgovora.

»Tudi jaz čakam. Neko — prijateljico.« Duša se je ozrla in iskala med mimogredočimi rjav plašč.

»Jaz grem,« je rekla Duša in se vdala pritisku usode. »Tudi jaz ne bom več dolgo čakal,« se je težko odločil papa. Še enkrat je poiskal med ljudmi sivo krzveno jopico, tedaj pa je obstal na hčerki, na njeni jopici, in v spoznanju mu je zastal dih. Pozorno je pogledal

Duši v obraz in se nasmehnil. Šaljivo so se mu zabiskale oči. »Tako torej?«

Tudi Dušo je nekaj prešinilo. Ujela je namreč papanov pogled. Videla je, da gleda zdaj njo, zdaj jopico. Nemogoča misel jo je obšla. Očetov plašč je bil rjav. Skoraj plašno je pogledala v papana in ujela smehljač, čuden, poreden smehljač.

»Ah! — — —«

»Tvojega tovariša ne bova pričakala, papa. Tudi Ksenje ne bo več. Pojdiva skupaj v kavarno, papa.« Skrila je smeh za krzneni ovratnik.

Prijela sta se za pod pazduho in odšla, siva krzvena jopica in rjavi plašč. Kajti bila sta si strašno simpatična...

OTON SOYKA:

NAPAKA

V prostorih Industrijske banke so žarele električne luči nad praznimi mizami. En sam uradnik izmed vseh uslužbencev je še sedel na svojem prostoru. Postaran in potrj je videti, danes se mu kar ne da domov.

Tu je tako mirno in prijetno. Ta prostor se mu tudi najbolj poda, zli se mu, da ni nikjer bolj potreben kakor prav tu, za tole mizo, na tem stolu. Njegova žena ga gotovo ne bo preveč pogrešala. Za danes je zopet povabil tovariša Bernarda na obisk. Poleg njega se čuti vedno tako majhnega, skoraj kakor bi bil odveč. Kar prepričan je, da je tako, kljub vsemu prijateljstvu in vsej ljubezni, ki mu jo izkazujejo nadav. Gotovo se počuti bolj srečna, kadar je v družbi s tujimi ljudmi, njegov obraz ji že sam po sebi vzbuja spomine na vsakdanje skrbi in na skromnost, v kateri sta primorana živeti. On pa vedno iznova začuti težko krivdo svoje nemoči, da bi jo napravil res srečno in zadovoljno.

Ko je tako premišljal, mu je drselo pero čisto mehanično po papirju. Zdaj je obstal. Tu neke mora biti napaka. Da, namesto 50.000 je vpisanih 500.000 dinarjev, to je znesek, ki ga bo treba jutri nakazati Narodni banki. Nerodna reč, kdo je le to spregledal? Koliko da takale nerodnost neprijetnega dela, iskanja in popravila. Vse je treba še enkrat pregledati in sešteti, preden se najde postavka, ki se je vanjo vrinila napaka. Pogledal je v knjige, na pole z nasprotnimi postavkami.

— Ubožica! Nobenega užitka ji ne more nuditi s tem življenjem. Da bi se vsaj zdajle prijetno zabavala z njegovim prijateljem Bernardom. Kako od srca ji pri-

Draga mamica, daj si dopovedati...

Nikar se več ne muči. Delaj tako kakor delajo druge mamice, ki se tudi takrat, kadar perejo, ukvarjajo s svojimi otroci — vzemi za pranje Schichtov Radion!

Saj je to vendar tako preprosto: raztopi najprej Radion v mrzli vodi in ko raztopina s perilom zavre, kuhaj 15 minut. Nato perilo izperi najprej v topli, potem pa še v mrzli vodi — in perilo bo belo kakor sneg.

Schichtov RADION pere vse

vošči to malo veselje. Saj zna Bernard s svojo živahnostjo napolniti vse stanovanje. On sam mu je iz vse duše hvaležen za to njegovo prijateljstvo. Kaj bi le počel brez Bernardove plemenitosti, brez njega, ki mu je vedno pripravljen priskočiti na pomoč. Koliko neizpolnjenih želja je že potolažil v njej, koliko ur jo je že kratkočasil, kolikokrat je že njemu pomagal, z nasvetom ali pa z dejanjem.

Spet pet sto tisoč. Ko bi človek ne bil pošten! Dosti bi sicer ne dobil. In pri prvi kontroli bi prišla stvar na dan. Njegov pogled zdrsne po polah, za trenutek se mu vrine lepa, sanjava misel. Ko bi se vlekla ta napaka dalje, vedno dalje, skozi vse knjige, po vseh polah — potem bi bilo to drugače. V ogromnem obratu velikega podjetja bi ne mogel nihče ugotoviti, kam je izginil denar. Nihče bi ne mogel izslediti krivca. Potem bi bil na mah skoraj bogat, nikomur več bi ne bil nič dolžan. Kakšne nenavadne sanjarije! Kako čudno mu je bilo pri srcu! Nič... Delaj je dalje. Treba je zdaj vse to popraviti.

Kaj je res samo on kriv te stiske doma? Saj je vendar on tisti, ki brez počitka dela zanj, ki se zanj žrtvuje. Samo sreče ni imel nikoli. Precej veselja, mnogo prijetnih uric mu je usoda dolžna. Skoraj vse upanje je že izgubil. Ne more biti pač vsak tako mlad in neupogljiv kakor Bernard! In tudi ni prav nič potrebno, da si ona neprestanu toliko prizadeva, da bi on opazil in občutil to razliko med njim in med seboj. Da bi občutil, da je oni toliko više od njega in da sam prav za prav nič ne pomeni. Goto-vo, vsega bi bil zmožen, vse bi storil, ko bi se lahko odkrižal tega bremena nadlog.

Pet sto tisoč!

Samo enkrat naj bi mu bilo dano, da bi bil enak drugim! Da bi mu ne bilo treba nikogar več ničesar prositi! Nobena nasprotnika bi se potem več ne bal; ne bi se mu bilo več treba boriti za vsakdanji kruh in celo za ljubezen svoje žene, nikdar več! Ali je že morda kdaj stal pred človekom, ne da bi bil utrujen od dela, ki mu ga je oni naložil ali ki mu ga pravkar nalaga? Skoraj nikoli. In kako težki so dolгови hvaležnosti! Kaj je res zaradi tistih nekaj sto ali morda tisoč dinarjev, ki si jih je tu in tam od koga izposodil, že čisto ob vso čast?

Pet sto tisoč...

Kdo ima pravico, da bi ga obsojal? Mar se ni vse življenje boril in branil kakor pravi mož? Ona pa, prav ona ima za kaj takega najmanj pravice! Ona je s svojim neutешljivim pohlepom po večnem zabavanju zapravila in razmetala denar, ki ga je včasih deval na stran, na

vse vetrove. Vedno več in več je zahtevala od njega in ga pehala v tisoč neprijetnosti in dolžnosti. Niti v obraz bi mu ne smela pogledati! In Bernard? Ta človek, ki se mu drzne z lepim imenom »prijatelj« izkazovati dobrote! Človek, ki je vedno plaval v vsej preobilici tega sveta in ni nikdar poznal prave resnosti življenja! Nezrel otrok, ki ga gleda od zgoraj navzdol, ga neprestano izirva in ovira in igra dandanes v njegovem lastnem domu vlogo gospodarja.

Pet sto tisoč!

Roka, ki drsi ob zadnjih rubrikah števil, rahlo drhti. Vzravnaval se je, oči so mu zasijale z živim leskom.

Ne, tako majhen in brez moči, kakor onadva to mislita, pa vendarle ni. To je že res: mnogo zamujenega bo treba popraviti; toda tako, kakor zdaj delata, ne pojde več dalje. Več res že ne more prenesti. Kaj vse sta mu že storila! Ona ne posluša več njegovega mnenja, ne izpolnjuje več njegovih želja, vsi znanci se mu že na tihem rogajo. V vseh očeh, ki so uprte vanj, že lahko opazi odsevajoč posmeh. Ne! Vez, ki ga oklepajo, se da jo raztrgati. Še ima toliko moči v sebi, da se jih bo rešil. Ona razmišlja o obračunu, ki ga bo pa napravil on! Maščeval se bo za vse udarce, ki jih je dobil, zadoščenja hoče imeti! Mar mislita ta dva, da bosta ostala nekažnovana za vse tisto, kar mu prizadeneta vsak dan, da, vsako uro?

Pet sto tisoč! Odločil se je! Poteze mu postajajo trše; le s težavo zadrži vzdih. Ah, bedak, norec! Kaj je bil slep vsa ta leta? Ne samo da ga nista upoštevala, ne samo da sta ga zaničevala, ne, to še ni bilo dovolj. Celo varala sta ga! Zdaj si šele ve prav razlagati vseh tistih tisoč malenkosti. Vsak, vsak pogled, vsak migljaj, zdaj šele razume, kaj je vse to pomenilo. Kako sta se ga znala vedno lepo odkrižati! Saj je bilo vendar vse kakor na dlani pred njim, pred njegovimi očmi. On pa je bil gluhi in slepi! Kako malo truda ju je stalo vse to. Zdaj mu je vse jasno: posmehljivi obrazi tovarišev, namigavanja, ki jih je moral že dobra tri leta poslušati — kako da je šele zdaj to spoznal! Vsak se je lahko smejal njegovemu zaupanju, vsak se je lahko igral z njegovo dobrotljivostjo. Toda tak slabič, kakor so vsi mislili, pa vendarle ni — — —

Hitri koraki odmevajo po hodniku. Vrata se odpro.

»Gospod ravnatelj —?«

»Ob nenadnem času prihajam. Nekaj, se mi zdi, bo treba popraviti, že davno bi vas bil moral na to opozoriti. V proračun se mi je vrnila napaka. Saj bi

morali jutri itak sami to opaziti — da, tule — tule je vpisanih pet sto tisoč. Določeni pa je bilo prav za prav samo petdeset tisoč. Ali bi ne hoteli morda, ko ste že tu, še danes urediti računov, če ne, pa vsaj do jutri opoldne — ah, saj tu ste že vse preračunali, da, takole je s to stvarjo, samo petdeset tisoč. No, še prepisite tole. Hvala lepa!« Pri vratih se je obrnil. »Veseli me, da sem se lahko osebno prepričal o vaši delavnosti. S prvim vam zvišamo plačo za tisoč dinarjev, saj, kakor vem, že dolgo čakate, da pridete na vrsto. Ne zahvalujte se, saj zaslužite!«

Sam stoji spet ob svoji pisalni mizi. Kaj zdaj? Ves je kakor v nekaki omami...

Kaj se je vendar zgodilo? Da, kako nervozen postane človek, če so mu živci prenapeti. Kaj vse pride človeku na misel! Da bi šel zdaj domov? Prav za prav je tu tako mirno in prijazno. Morda se bo pa le našlo še za kako urico opravila. Zaupanje svojega najvišjega šefa je treba vendar upravičiti in zaslužiti.

Saj ga njegova žena danes gotovo ne bo pogrešala...

K. KLAUS:

CICA

Tri mesece je, odkar je pri njem.

Neko noč je prišla, in on se je je izprva močno prestrašil. Zaletela se je — prav temna noč je bila — z vso silo v omrežje na oknu in si polomila eno perut. Tako je obležala na oknu celice št. 96. Zavlekla se je skozi pretrgano mrežo do roba okna in padla v jetniško celico. Nekaj časa je še obupana frfotala pri tleh, potem pa je kakor mrtva obležala.

Peter Lovrin se je zbudil na svojem trdem ležišču, prisluhnil in začuden strmел v temo.

»Kaj neki išče tu pri meni?« si je mislil.

»Potem je zopet zaspal. Šele zjutraj, navsezgodaj, ko se je dvignil z ležišča, se je spomnil nočnega obiska. Ozrl se je okrog in nazadnje opazil ptiča, ki se je stiskal v kot. Ves je trepetal in ga prestrašeno gledal.

»Ali se me bojiš? — Čeprav sem morilec, nič se ne boj, tebi ne storim ničesar, mala stvarca ti!«

Počeni! je poleg ptiča, ugibal in razmišljal in nazadnje ugotovil, da utegne biti sraka. Govoril je in se menil z njo v dolgih stavkih, kakor že dolgo ne.

Ko mu jo je hotel nekega dne paznik vzeti, je Peter Lovrin pobesnel. In ubogi paznik je priletel skozi težka celična vrata na hodnik. Pri kazenskem raportu

Solnce in

NIVEA

idealno združena, naredita polt lepo rjavo. NIVEA in solnce se vzajemno izpopolnjujeta! Polt, ki je z NIVEA-CREME negovana, omogoča solncu, da lahko zdravilno deluje, hkrati pa odpira nevarnost solnčarice. Natrite se večkrat in izdatno!

NIVEA je res poceni:

NIVEA-CREME: Din 3.50, Din 6.—, Din 12.—, Din 25.—

NIVEA-OLJE: Din 20.—, Din 35.—

Ker ima NIVEA v sebi EUCERIT, prodre globoko v kožo. Odtod izvira tudi njeno blagovito delovanje. NIVEA se zato ne da z ničimer nadomestiti.

je prosil Lovrin jetniškega ravnatelja, da bi smela ostati sraka pri njem.

»Polomila si je perut, gospod ravnatelj. Kaj pa naj zdaj? Privadila se je Petra Lovrina, rada ga ima in prav nič ne ve, da je morilec. Kaj pa naj počne zdaj, uboga živalca?«

Ravnatelj je kaznoval Petra Lovrina z dvema dnevnoma temnice. Sraka pa naj le ostane pri njem.

»Cica! Da zapirajo tebe v temno kletko! Ne!«

In Peter Lovrin je prezirljivo izpljunil v velikem loku. Potem se je izprehajal sem in tja po celici in nosil srako oprezno v rokah.

Tako sta si postala najboljša prijatelja. Kadar so jima prinesli jest, je postavil on skledo na mizo in dvignil Cico do nje. Najprej je vtaknil ptič svoj kljun v skledo, potem šele kaznenec svojo žlico.

»Ampak grozna požeruhinja si, Cica!«

In je drobil sraki svoj kruh.

Samo enkrat jo je moral zapustiti: bilo je tisti dan, ko se je vršila proti njemu razprava. Ko se je vrnil zvečer v svojo celico, je veljal njegov prvi pogled Cici, ki mu je veselo priskakljala nasproti.

»Ali si bila sama, ubožica? Zdaj sem zopet tu, pri tebi; ampak dolgo mi ne boš mogla več delati družine. Svojo glavo bom moral vtakniti v zanko. Potem bo vsega konec, in čisto sama boš ostala.«

la, Cica! Res, trda prede moji glavi, ampak če se bo to zgodilo, se tudi tebi najbrže ne bo več tako dobro godilo.«

Prošnja za pomilostitev je bila odklonjena in dan za dnem je mineval. Ura usmrtnice se je bližala. Peter Lovrin se je ves dan mudil samo s svojo Cico. Ure in ure se je pogovarjal z njo. Sraka mu je sedela na rami ali pa je čepela na njegovih koščenih kolenih in mu nepremično gledala v obraz. Nikogar drugega ni marala, vsakomur se je umikala, pred vsakim tujim človekom je preplašeno srfotala.

»Ali imate kako poslednjo željo, Peter Lovrin?«

»Da, Cica naj me spremlja na morišče!«

To so mu dovolili.

Prišla je ura, ko so ga odpeljali. Bilo je hladno, rosno jesensko jutro, skoraj tema je bila še, ko se je poslednjikrat ozrl po svoji celici. Sraka se je zvesto držala Petra Lovrina, kakor bi slutila bližajoči se strašni konec.

»Res sem radoveden, kako se boš zdaj sama prebila skozi to nemarno življenje, ko ne bo več Petra Lovrina,« je mrmral vanjo in jo nežno pritiskal k prsim. Čudno nasprotje je bilo med tem človekom in med ptičem, med morilecem in nežnim prijateljem živalce, nekaj svetlega, ganljivega je bila ljubezen teh dveh bitij.

Potem je bilo prav hitro vse opravljeno. Prečitali so še enkrat razsodbo, pomočnik ga je vodil pod vislice, rabelj je čakal z vrvjo.

Peter Lovrin je stal pod vislicami, pripravljen na smrt, s svojo ljubljeno srako v naročju.

»Ni treba da bi videla, kako je vse to pri ljudeh, Cica. Ni posebno lepo. Zdaj pa zbogom... nikdar več ne bova...«

Izgubil je tla pod nogami, nekaj sunek je začutil zadaj in spredaj v vratu.

Sraka je vsa plašna zletela in se izpreletavala nekaj časa nad vislicami. Žalostno je klicala, potem pa je odletela...

F. B.:

Blazna carica in njeni dvorski norci

(Svatba v ledeni palači pred 200 leti.)

V nobeni dobi ni bilo na evropskih dvorih takega razkošja kakor v 18. stoletju. Zgled francoskega Versaillesa je vplival kakor kužna bolezen. Vladarski dvori so tekmovali med seboj v razkošju in prirejanju dragih zabav. Sem spada tudi ledena palača, ki so jo zgradili leta 1740. v Petrogradu na ukaz carice Ane Ivanovne za poročno darilo dvojici dvorskih norcev.

Carica Ana, nečakinja carja Petra Velikega, je zasedla prestol v 37 letih.

Imela je že za seboj življenje, polno prevar in ponižanja. Najrajši je bila kot carica v družbi dvorskih norcev obojega spola. Vselej, kadar je prišla od službe božje v svoje dvorane, so morali norci počepniti v kote in kokodakati kakor kokoši, kadar znesejo jajca. To je carici najbolj ugajalo. Potem jih je postavila v vrsto in vsak je moral z glavo butati v zid, kolikor je mogel.

Po tem bi mogli soditi, da so bili dvorski norci pohabljeni in smešni. Toda to bi bila zmota. Portugalski zid Jan d'Acosta Balakirev in Pedrillo iz Neaplja sta bila bistra in preračunljiva pustolovca, ki sta se v svojem poklicu kot dvorska norca sama dobro zabavala.

Drugi trije dvorski norci carice Ane so bili iz visokih krogov ruskega plemstva: Knez Mihael Galicyn, Knez Nikita Volkonski in grof Aleksej Apraksin. Vse tri je naredila carica za dvorske norce zaradi raznih njihovih pregreškov. Pri knezu Volkonskem je bila kriva prav za prav njegova žena. Grof Apraksin, nečak slavnega admirala, je bil kaznovan zato, ker je prestopil na katoliško vero, kar se je takrat na Ruskem štelo v ve-

Zdravljenje prekomerne debelosti

Vzrok debeljenja je največkrat uživanje preobilne in nesmotrno sestavljene hrane ob nezadostni zaposlitvi mišičevja. Pri moških tiči vzrok debeljenja čisto tudi še v preobilnem uživanju alkoholnih pijač, pri ženskah pa se pojavlja zlasti v prekoračenem 25. letu starosti. Sredstev proti preobilni debelosti ne manjka. Takšna so n. pr. izdatno gibanje mišičevja, sport, mehanična sredstva (masaža), elektrika, parne kopeli itd. Vendar pa vemo, da imajo te metode vsaka tudi svojo slabo stran, škodljiva pretiravanja in celo nevarnosti za zdravje. Slatinske tablete za hujšanje, ki so sestavljene iz zdravilnih mineralnih soli in neškodljivih ekstraktov zdravilnega rastlinstva, odstranjujejo brez najmanjše neprijetnosti vse pojave in znake čezmerne debelosti. Mladiško sveže se torej počutite, ako uporabljate Slatinske tablete za hujšanje, ker izgine odvišna maščoba s trebuha, s stegen, izpod brade in z vratu, izkratka povsod, kjer je doslej kazila zunanost, pa tudi z notranjih organov. Nenormalna teža prične padati, telo postane vitko in lahko in daje v pridobljene novi prožnosti zopet veselje do življenja. Slatinske tablete se dobe v vseh apotekah: 50 tablet Din 24.—, 100 tablet Din 39.— in 200 tablet Din 69.—

R. S. br. 27.494, 28. XII, 1934

Varujte svojo obleko!

Ali Vas ne jeze sledovi neprijetnega potenja pod pazduho?

Ni kemičnega sredstva, s katerim bi mogli popolnoma odpraviti madeže, ki se naredijo od potnih kislin; one se zajedo v tkanino in jo uničijo.

»Odorono« Vas varuje takih neprijetnosti.

»Odorono« dobite v dveh jakostih: »Regular« (rdeči) za normalno kožo, »Instant« (beli) za občutljivo kožo.

ODO-RO-NO

Sveži zrak,

hladna voda, solnce in po dvakrat na dan.
„Kneippova sladna kava“! — to je bistvo
nauka znamenitega ljudskega zdravnika
župnika Sebastijana Kneippa.

Kneippova

daje moč!

lik greh. Še hujši so bili »zločini« kneza Galicyna, žalostnega junaka historije o ledeni palači na Njevi.

Kneza Mihaela Galicyna je vse življenje preganjala usoda. Nekaj dni po njegovem rojstvu l. 1679. sta bila njegov oče in njegov ded obsojena v izgon v Sibirijo; obsodil ju je car Peter Veliki kot pristaša njegove starejše sestre, princeze Sofije. Njuno premoženje so zaplenili. Ker so se morali po tedanjih zakonih tudi otroci pokoriti za krivdo očetov, so kneza Mihaela, ki je bil takrat komaj polnoleten, uvrstili kakor navadnega vojaka v armado, kjer je komaj v 40. letu dosegel čin majorja. Leta 1729. mu je umrla prva žena in izprosil si je dopust v tujino. V Florenci se je zaljubil — bilo mu je že petdeset let — v preprosto italijansko deklico, se z njo oženil in prestopil na katoliško vero. Potem se je vrnil na Rusko in tiho živel v Moskvi. Ni pa znal svojim sorodnikom zatajiti svoje mlade žene in svojega prestopa na katoliško vero. Vse se je razvedelo, in razgoročena carica Ana je razglasila zakon za neveljaven. Mlado Italijanko so izgnali, kneza pa obsodili, da mora služiti carici za dvorskega norca.

Nekega dne je carica zvedela, da je njen ženski dvorski norec Bušeninova, grda, stara Kalmička, nenadno zahrepenela po možitvi, da pa seveda ne more dobiti moža, ki bi se vanjo zaljubil. Carica je sklenila, da ji ga bo pomagala iskati. Dan nato je bilo knezu Galicynu sporočeno, da so mu našli nevesto in da naj se pripravlja na poroko, vse stroške pa je prevzela carica sama. Carica misel, oženiti dva norca, je vzbudila na vsem dvoru velikansko navdušenje. Komornik Tatičec je predlagal, naj se jima zgradi na bregu Njeve palača iz ledu, kjer naj bo poroka.

Januarja meseca l. 1740. so res začeli graditi ledeno palačo. Pri gradnji so uporabili samo led. Skrbno obrezane kose ledu so polagali drugega na drugega in polivali z vodo, tako da so v januarskem mrazu takoj primrzli drug k drugemu. Hiša je bila 16 metrov dolga, 5 metrov široka in 6 metrov visoka. Bila je kakor v pravljicah. V njej je bila prostorna veža in na vsaki strani po ena soba, spalnica in salon. V spalnici je stala velikanska zakonska postelja, toaletna mizica, dve veliki stoječi ogledali in nekoliko svečnikov. V salonu sta bili dve zofi, dva stola, velika miza, dve sohici Amorjev ter omara s prozornimi stenami. Vse posodice na omari so bile iz ledu, prav tako vse pohištvo in vsa oprema.

Stene so krasili lepi ornamenti; vrata in okenski okviri so bili iz zelenega stekla, šipe pa so bile iz ledu.

Ledeno palačo so obdajale ledene piramide z velikanskimi okni, poslikane s komičnimi prizori.

V tej razkošni, toda strašno mrzli palači naj bi bila svatba dveh dvorskih norcev — kneza Galicyna in Bušeninove. Carica in ves dvor so si obetali veliko zabavo na tej svatbi.

K poroki je prišlo iz vse države več ko tri sto povabljenih oseb v sprevedu, vse v narodnih nošah; spremljalo jih je več kapel.

Dne 6. februarja l. 1740. je bila poroka v cerkvi. Svatovski spreved z zastopniki vseh ruskih plemen v narodnih nošah se je pomikal proti ledeni palači, ženin in nevesta pa sta se peljala spredaj v ledeni kletki, privezani na hrbtu velikanskega slona.

Ženina in nevesto — knezu je bilo že 60 let — so odvedli k veliki postelji v ledeni palači ter ju prepustili »radostim poročne noči«. Pri vходу v palačo je stala straža, da ne bi morda poročenca ušla. Nesrečnika so šele drugo jutro (na pol zmrzla) odnesli.

Krasna palača pa je stala na bregu Njeve potem še do konca marca, ko je postala žrtev sončnih žarkov. Največje kose ledu so spravili v kleti cesarske palače.

Devet mesecev po svatbi v ledeni palači je carica Ana Ivanovna umrla. Njena naslednica, regentinja Ana Leopoldovna, mati nedoletnega carja Ivana III., je bila nežna in izobražena žena. Prvi dan po zasedbi prestola je odpustila vse dvorske norce. Knez Galicyn je umrl v Moskvi nekaj let pozneje. Imel je s svojo Kalmičko dvoje otrok, a se je po njeni smrti še enkrat oženil leta 1744. Umrl je leta 1778. — poslednji dvorski norec Rusije — star skoraj sto let...

Pes kot hišni tovariš

Pes nima lahkega življenja na svetu. Njegovo življenje in njegova smrt sta odvisna od gospodarja. Izkušati mora, da vsem v hiši ustreže in da spravi svoje razpokošenje v soglasje z razpokošenjem in z željami svojega gospodarja.

Učite psa lepega vedenja. Izpred vsega ne sme biti pes nadležen. Odvadite ga beračenja. Če sedi družina pri mizi, naj pes leži na svojem mestu, ne pa da opreza okoli mize in moleduje z očmi. Učite ga zlasti poslušnosti. Čim rajši ga boste imeli, tem rajši vas bo ubogal. Izkušajte mu »dopovedati«, zakaj je to in

to potrebno in zakaj mora to in to opustiti.

Če imate v hiši lovskega psa, ne smete prezgodaj začeti z dresuro. Mladč naj najprej pokaže, ali ima sposobnosti, ki jih zahtevate od njega. Če sami nimate smisla za dresuro, oddajte psa lovcu v uk, kjer se bo hitro vse navadil, kar mora znati.

Če nimate lovskega psa, je vzgoja dosti lažja. Razen čistote je poslušnost najvažnejša. Navadite psa, da vas bo na prvi mah ubogal. Dobro vzgojen pes priteče na prvi žvižg ali klic h gospodaru. Za vzgojo psa je treba dosti potrpljenja in dosti ljubezni. Le malo je psov, ki bi prinesli že sami od sebe čut za poslušnost s seboj. Nikoli se ne smete resnično razjeziti nad psom. Pes ne sme izgubiti zaupanja do vas. Nikoli ga ne smete z roko udariti — če že mislite, da je potrebno, da ga udarite. Pes naj ljubi roko svojega gospodarja — nikdar pa se je ne sme bati. Če hočete psa kaznovati, ga ne smete klicati k sebi, ampak morate iti vi k njemu. Drugače si bo pes — po svoji logiki popolnoma razumljivo — mislil, da ga kaznujete, ker je prišel k vam, in drugič ne bo hotel več priti, ko ga boste klicali. Psice ne smete tepsti, ker postane rada trmasta in izgubi zaupanje v svojega gospodarja. Sploh je pa dobro, da se gospodar najprej dobro sezna s temperamentom psa. Nekateri psi najrajši ubogajo na lepo besedo, drugi potrebujejo malo ostrejšega voditelja, tretjemu pa poslušnost ne gre drugače v glavo, kakor s kaznijo. Psi so prav tako različni kakor ljudje. Nekateri so pravi debeločrtni, drugi častihlepni, nekateri so močno občutljivi, drugi nadarjeni in drugi spet manj nadarjeni. Marsikateri pes osramoti svojega gospodarja, kar se tiče tenkočutnosti. Taki kontrasti ne sodijo skupaj. Predvsem je važno, da si samo resnični ljubitelji psov nabavijo psa.

Če imate svojega psa radi in če je dobro vzgojen, tedaj pazite, da bo proti tujcem nezaupljiv. To dosežete, če prosite svoje znance, da se s psom ne ukvarjajo. Ne dovolite, da bi tuj človek božal vašega psa. Gospodar naj bo edini, ki sme psa pobožati in ki mu naj nadomestuje tovariša v igri. Zakaj igrati se hoče pes tudi potem še, ko ne sodi več med mladiče.

Žalostno vprašanje je vprašanje menjave gospodarja. Kdor se brez žalosti lahko loči od svojega psa — naj si nikar ne omisli novega, zakaj dokazal je, da mu pes ni bil tovariš, temveč samo lovska potreščina. Kdor se pa mora zaradi gospodarskih razlogov ločiti od psa, trpi zaradi tega prav tako, kakor žival sama.

Bolečine.

Jernej je pretepel svojega porednega sina, ki je tulil kakor obseden. Da bi ga potolažil, mu je potem rekel:

»Veš, Petrček, verjemi mi, da tudi mene boli, kadar te moram kaznovati.«

»Ampak ne tam kakor mene.« je odvrnil Petrček in iznova zatulil.

Izkušnost.

Sin: »Oče, zakaj pa slikajo zmago vselej kot žensko?«

Oče: »Ko se boš oženil, boš to že razumel.«

Ljubezniv deček.

»Sram te bodi, da si s prsti trebiš nos!«

Paglavc: »Z nogami si ga ne morem.«

Ni vreden, da ga solnce obsije.

Kmet je poslal svojega hlapca, naj gre na njivo delat. Da bi se prepričal, ali bo hlapec ubogal, je šel skrivaj za njim. Hlapca pa ni bilo nikjer. Naposled ga je ugledal, kako je med grmovjem spal.

Šel je k njemu in ga ozmerjal.

»Nisi vreden, da te solnce obsije!« mu je nazadnje rekel.

»Zato sem se pa tudi pred njim skril v senco!« se je odrezal hlapec.

V gostilni.

»No, ali je zajčja pečenka dobra, gospod Brenclj?«

»O, dobra. Samo škoda, da ste ubogega zajca ubili. Ta bi vam bil lahko še precej miši polovil.«

Radovednost.

»Oče, kako pa Kitajec ve, kdaj ima zlatenico?«

Kakor je.

»Kako pa je gospod oče kaj zadovoljen z barometrom, ki ga je bil kupil pri meni?«

»Kakor je — če se dviga, je vesel, če pada, pa kolne.«

Pozna sv. pismo!

Mati se zgrozi, ko stopi v sobo:

»Otroci, kakšno pa je tukaj! Kakor Sodoma in Gomora!«

»Vidiš!« pravi Karel Lojzetu, »to smo se igrali. To poznam iz sv. pisma, samo na ime se nisem mogel spomniti!«

Oče junak.

»...in ko sem se ozrl, je začel sovražnik teči...« je pripovedoval oče svoje doživljaje v vojni.

»Pa te je dohitel, očka?« je vprašal sinček.

Vidna znamenja.

Katehet: »Katera so vidna znamenja sv. birme?«

Učenec: »To, kar dobimo od botra.«

Ameriška.

Neki krojač — Schmidt po imenu — si je kupil na pokopališču prostor za rod-

binsko grobnico. Kupil je tudi čeden nagrobni kamen ter dal nanj zapisati: »Tu bo v miru počival James Schmidt. Za zdaj stanuje v Lincoln Streetu št. 712 ter izvršuje prvovrstne moške obleke po najnižji ceni.«

Škotska uganka.

»Zakaj so na Škotskem tako priljubljene zapestne ure.«

»Ker Škoti neradi segajo v žep.«

Lahka pomoč.

»Da, stanovanje ima to napako, da se sliši sem hrup s postaje. Ampak to vas moti samo prvi dve ali tri noči, potem se pa privadite...«

»Dobro, bom pa prve noči spal pri bratu.«

Po nekaterih državah imajo čudno navado, da naznanijo čebelarjem smrt njihovega gospodarja. Pred čebelnjakom zvone z zvončkom ali pa pritrdijo na streho kos črne tenčice. Prepričani so, da bi čebele zapustile panje, če jim gospodarjeve smrti ne bi naznanili.

Najmanjšo tiskano knjigo na svetu imajo v Ameriki. Vsebuje nad 200 strani s 4000 besedami, pa je manjša kakor košček sladkorja.

Nemcem se je posrečilo vzgojiti tobak, ki ne vsebuje prav nič nikotina. Listi te rastline so tudi dosti večji in bujnejši kakor prej. Navadna tobakova rastlina ima 15—20, ta pa 50 do 60 listov.

Pri neki lepotni tekmi so ugotovili, kakšne mere bi morala imeti moderna Venera. Okoli vratu bi morala meriti 30 cm, čez prsi 82, čez pas 65, v kolk 90 cm, meča ne bi smela obsegati več kakor 31¼ cm, členki 20 cm, gornji del roke 21¼ cm, spodnji del pa 16¼ cm. Koliko bi pa morala biti moderna Venera visoka, so pozabili povedati.

Navadna muha prenaša s seboj do 1¼ milijona bolezenskih klic.

Največji fotografski aparat na svetu so napravili nedavno v Ameriki. Velik je kakor hiša. Dolg je 22 metrov in tehta 14 ton. Uporabljali ga bodo za fotografiranje zvezd.

Cerkev sv. Pavla v Londonu so temeljito osnažili. Osem moških je imelo pri tem dve leti in pol dela. Porabili so več vagonov mila in sode.

Žuželke in plevel povzročijo v Združenih državah vsako leto poldrugo milijardo dolarjev škode.

V novi knjižnici v Cambridgeu imajo 1,250.000 knjig, ki so razporejene tako, da lahko vsako doseže povprečno visok človek.

Leta 823. so meteorji baje zažgali na Sakskem 35 vasi. Kitajske knjige vedo povedati, da je »kameniti dež iz vse-mirja« leta 616. ubil deset ljudi. Četrtega septembra leta 1511 je padlo v Cremi nad tisoč kamnov z neba in so tehtali nekateri izmed njih po 100 fun-

tov. To kamenje je pobilo obilo ptic, ovac in rib ter tudi nekega človeka.

Milijon sekund je nekaj manj kakor dva tedna, bilijon sekund pa nad 30.000 let.

Pred nekaj leti je uvedla Holandska davek na priimke. Samo prvi priimek je davka prost, za naslednje pa je treba odšteti vsako leto nekaj denarja.

V najnovejšem času so napravili posebne gramofonske plošče, pri katerih se lahko igra na vsaki strani 50 minut. Te plošče so zlasti primerne za vprodiranje govorov in predavanj.

Na Madžarskem so izdali odredbo, da se morajo vsi cigani vsak mesec vsaj enkrat pod oblastnim nadzorstvom kopati.

V Londonu pride na 1810 ljudi ena cerkev.

Mladina postaja z razvojem higiene krepkejša. Dečki so dandanes poprečno za 5 kil težji in 5 centimetrov večji kakor pred 50 leti.

Med sto duhovniki jih živi 34 nad 80 let.

V Londonu izdajo prebivalci približno 15% svojih dohodkov za alkohol. (Pri nas najbrž še več!)

V zadnjih treh mesecih so v nekem indijskem okraju raztrgali tigri 160 ljudi.

Po novih statistikah se ločijo zakoni najpogostejše v petem letu. Nad polovico ločencev je brez otrok.

Na vsem svetu imajo okoli 600 milijonov krav, 710 milijonov ovac in 300 milijonov prašičev.

V Združenih državah zahaja v ljudske šole 21 milijonov otrok.

V Angliji je 1,650.000 zakonov brez otrok in 3 milijone zakonov z enim samim otrokom.

Po statistikah je najnevarnejši čas za prometne nesreče med peto in šesto uro zvečer.

GLAVOBOL.

Glavobol je pogost spremljajoči pojav zaprtja in začetka arterioskleroze (poapnenja žil). Zdravljenje s Planinka-čajem urejuje prebavo in čiščenje in tako učinkuje direktno kot sredstvo proti glavobolu. S tem se preprečuje tudi arterioskleroza in je torej redno pitje Planinka-čaja odlično sredstvo, da se navedenim boleznim ognemo. Glavobol, kateremu je vzrok naval krvi, se prav tako z uspehom zdravi s pomočjo pomirjujočega delovanja Planinka-čaja.

Gospa, 25 let stara, je trpela že mnogo let na glavobolu, ki je bil v zvezi z močnim zaprtjem. Ker je bila ta bolezen čisto vzrok tudi nespečnosti, je bil tudi živčni sistem izpostavljen opasnosti. Ko je brez uspeha poskušala že razna sredstva, je trpeči gospe končno uspelo odstraniti s pomočjo dvakratnega zdravljenja s Planinka-čajem zaprtje ter s tem tudi glavobol in druge spremljajoče bolezni.

Reg. S. br. 529/36.

Kateri gospodinjci ni treba dandanes varčevati?... in ona res varčuje, ako rabi le pravo Kneippovo sladno kavo. Ta nima samo najboljšega okusa, ampak je tudi zelo izdatna in potrebuje malo sladkorja.

»Priatelj« izhaja vsakega 5. v mesecu.

Naročnina je:

Letno 12 števil revije »Priatelj« Din 62.—

Naročniki zbirke je dobe za polovično ceno Din 32.—

10 mehko vezanih leposlovnih knjig (III. zbirka, 1000 strani » 100.—

10 mehko vezanih rodbinskih knjig (IV. zbirka, 1000 strani » 67.—

20 knjig in 12 števil »Priatelja« Din 199.—

Urejuje Emil Podkrajšek v Ljubljani. Odgovoren urednik Jos. Ošlak v Mariboru. Tiska Ljudska tiskarna d. d. v Mariboru, predstavnik Jos. Ošlak v Mariboru. — Uredništvo in upravnništvo sta v Ljubljani, Dalmatinova ul. 10/I. Telefon 24-87.

Če se plačuje v obrokih, je mesečna naročnina Din 18.—

Za vezavo v platno po dva dela skupaj se doplača za vsako zbirko » 60.—

Posamezna mehko vezana knjiga (100 strani) » 30.—

Posamezna v platno vezana knjiga (200 strani) » 60.—

Rokopisi se ne vračajo.

Nekaj povsem razumljivega za žene ki imajo okus!

Vsaka žena, ki gleda nase, skrbi pred vsem za nego telesa. Nikoli ne bo rabila slabega mila, ker dobro ve: samo čisto, blago milo bo lahko dalo njeni koži brezhibno lepoto ter ji ohranilo mladostno svežost, ki jo moški tako zelo občudujejo...

Med temi 4 vrstami boste našli za Vas pravo

Elida Favorit
že deset let
ljubljenec raz-
vajenih žen.

Elida 7 Cvetic
luksuzno milo, ki si ga
lahko vsakdo privošči,
posebno močnega vonja.

Elida beli španski bezeg
milo snežnobeke barve
— omamljivega vonja.

Elida Lanolin
posebno blago za
občutljivo kožo.

Ime jamči za kakovost!

**ELIDA
MILA**

OGROMNO ZNIŽANJE CEN *Bata*

45305-2203 Vel. št. 35-42. Obutev za vsako priložnost ..., za delo na polju in doma, za pešhojo, za sport in igre, je ta platneni čevelj z neraztrgljivim gumijastim podplatom. Da omogočimo nabavo istih vsakomur, smo jim znižali cene od Din 25.— na Din 19.—. Otroški od št. 30-34 prej Din 19.—, sedaj samo Din 15.—. Moški od št. 43-47 prej Din 29.—, sedaj samo Din 25.—.

33425-2205 Močni, lahki za delo in štrpaci. Iz platna v beli, drap ali sivi barvi, z neraztrgljivim gumijastim podplatom. Hočemo omogočiti vsaki gospodinjici nabavo istih, zato smo jim znižali ceno od Din 35.— na Din 29.—.

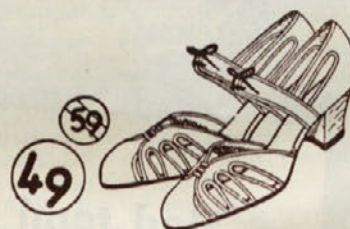
35644-31 Vel. št. 35-38. Za turiste, biki-kliste, skaute, za vsako delo na polju in za živahne otroke je najmočnejša, najudobnejša in najsigurnejša naša »Sportka«, izdelana iz krepkega platna z gumijastim nazobčanim podplatom. Znižali smo ceno od Din 35.— na Din 29.—, da damo vsakomur možnost, da si jih nabavi. Otroške od št. 30-34 prej Din 29.— stanejo sedaj samo Din 25.—. Moške od št. 39-47 prej Din 39.— sedaj samo Din 35.—.

62895-9193 Najnovejši model. Čevlji iz belega lanenega platna, modro kariran vzorec. Prej Din 49.—, sedaj samo Din 39.—.

70995-9134 Najnovejši model. Čevlji iz belega lanenega platna, modro kariran vzorec z ravno odsekanim vrhom podplata. Prej Din 59.—, sedaj samo Din 39.—.

69995-1159 Za odpočitek nog, lahek, udoben in eleganten letni čevlji iz belega lanenega platna. Znižali smo jim ceno od Din 59.— na Din 49.—.

2395-14224 Model z Jadrana. Krasen čevlji iz belega nubuk usnja z usnjenim podplatom. Sedaj jih lahko kupite samo za D. 59.—, dočim so stal. prej D. 79.—.

5945-3133 Eleganten čevlji k letni obleki. Kombinacija semiša z lanenim platnom. Napravi nogo majhno in elegantno. Prej Din 69.—, sedaj samo Din 59.—.

3395-14224 Model iz Nizze za elegantno damo. Prej Din 79.—, sedaj samo Din 59.—.

1195-9552 Za družbo, popoldne in večer. Kombinacija lanenega panama in modrega semiša. Preje Din 79.—, stane sedaj samo Din 59.—.

1405-16529 Za večer, za ples in promeno lepi čevlji iz belega nubuk usnja, kombinirani z lakom. Ceno smo jim znižali od Din 99.— na Din 79.—.

5905-3141 Eleganten čevlji za letno toaleta. Kombinacija rjavega semiša in drap meliranega lanenega platna, z visoko peto in usnjenim podplatom. Prej Din 69.—, stanejo sedaj samo Din 59.—.